



กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
Ministry of **Agriculture**
and Cooperatives

รายงานประจำปี
Annual Report
2565 • 2022



กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
Ministry of **Agriculture**
and Cooperatives



รายงานประจำปี
Annual Report
2565 • 2022



คำนำ

รายงานประจำปี 2565 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ 2565 แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับผลการดำเนินงานสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่เกี่ยวข้องใน 5 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลสำเร็จของการดำเนินงานในรายงานฉบับนี้ เกิดจากความร่วมมือในการดำเนินงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากผู้บริหารของกระทรวง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารรายงานประจำปี 2565 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พุทธศักราช 2565

สารบัญ

หน้า

คำนำ	1
สารบัญ	2
สารรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	3
สารรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	5
สารปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	8
ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	9
ภาพภารกิจผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	13

ส่วนที่ 1 ภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิสัยทัศน์	22
พันธกิจ	22
ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการและตัวชี้วัด ที่ได้จากการใช้จ่ายงบประมาณในปี 2565	23
โครงสร้างองค์กร	24
อัตรากำลัง	25
งบประมาณ	26

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2565

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	32
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	33
แผนแม่บท : การเกษตร	33
แผนแม่บท : การท่องเที่ยว	66
แผนแม่บท : ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	66
3. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	67
แผนแม่บท : พลังทางสังคม	67
แผนแม่บท : เศรษฐกิจฐานราก	71
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	75
แผนแม่บท : การเติบโตอย่างยั่งยืน	75
แผนแม่บท : การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	75
5. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	79
แผนแม่บท : การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ	79
ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565 และแนวโน้มปี 2566	82

ภาคผนวก

สถานที่ตั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ	85
-------------------------------------	----



สาร
นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



ที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับผลกระทบจากบริบทการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งจากภายใน และภายนอกอย่างต่อเนื่อง อาทิ ผลกระทบจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรโลก มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี รัฐบาลจึงได้นำ “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” หรือการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว มาพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศแบบองค์รวม มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยมีการบูรณาการและการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ผ่านการใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้นำมาปรับใช้ในการขับเคลื่อนระบบเกษตรและอาหารอย่างยั่งยืน โดยตลอดระยะเวลาที่ผมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ผลักดันนโยบายการขับเคลื่อนภาคเกษตรให้มีความมั่นคง ยั่งยืน เพื่อปฏิรูปภาคเกษตรไทย ใน 5 ด้าน คือ ตลาดนำการผลิต เพื่อปฏิรูปภาคเกษตรไทยทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบายตลาดสด คาราวานสินค้า ช่วยเกษตรกรให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้เอง ผู้บริโภคมีความมั่นใจในความปลอดภัย ตามมาตรฐานสากล (Food Security, Health Security, Biosecurity และ Farmer Security) ผ่านการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ สร้างเกษตรพันธสัญญา เคาน์เตอร์เทรด และจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย สร้างเครือข่ายธุรกิจ การนำเทคโนโลยี 4.0 มาใช้ตลอดห่วงโซ่อุปทานและคุณค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูปจนถึงการตลาด เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและการบริการประชาชน พร้อมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลให้เป็นหนึ่งเดียว (Big Data) และพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) การเน้นระบบ “3’s” คือ Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยให้มีความปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานสากล สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) Security เน้นมาตรการควบคุม ป้องกันโรคระบาดในพืชและสัตว์อย่างเข้มงวด และ Sustainability เน้นระบบการทำเกษตรให้มีความยั่งยืน แก้ไขปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ ป้องกันและบรรเทาอุทกภัย

การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย” มุ่งเน้นความร่วมมือ เพื่อให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร มีช่องทางใหม่ ๆ ในการจำหน่ายผลผลิต และกระจายสินค้าเพิ่มเติมผ่านช่องทาง E - Commerce หรือ Platform ต่าง ๆ และการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร มาใช้เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร สนับสนุนกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร

นอกจากนี้ ยังดำเนินโครงการสำคัญอีกมากมาย ตั้งแต่การพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน จนถึงการตลาด เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การบริหารจัดการน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การฟื้นฟูและอนุรักษ์ดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การจัดที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อย การส่งเสริมเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป การป้องกันสุขภาพสัตว์ ฝ้าระวังและควบคุมโรคสัตว์ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง การช่วยเหลือด้านหนี้สินเกษตรกร รวมทั้งยังได้คิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยพืชผลเกษตรรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือดูแล และคุ้มครองผลผลิตของพี่น้องเกษตรกร นอกเหนือไปจากข้าวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามนโยบายของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นพืชเศรษฐกิจ พืชรอง หรือสินค้าเกษตรที่มีอนาคตทางการตลาดสูง รวมถึงต่อยอดกรมธรรม์ประกันภัยสินค้าเกษตรที่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการอยู่แล้ว ได้แก่ ทุเรียน ยางพารา อ้อย มันสำปะหลัง ต้นไม้ โคนม และโคนม เป็นต้น ทั้งหมดคืองานที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญ เพื่อให้เกษตรกรกินดี อยู่ดี มีทักษะ มีความเชี่ยวชาญ มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร และประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ผมขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา พี่น้องเกษตรกร ประชาชนทั่วไป ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสมอมา ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ท่านเคารพนับถือ โปรดประทานพรให้ทุกท่านประสบความสุขความเจริญ มีพลังในการทำงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรและประเทศชาติสืบไป



[นายเจลิ้มชัย ศรีอ่อน]

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



สาร
นางสาวมัญญา ไทยเศรษฐี
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นโยบายหลักสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากจะมุ่งเน้นการสร้างเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสมและทันสมัยในการเพิ่มศักยภาพการผลิต ที่ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ความสามารถในการผลิต สร้างโอกาสในการเข้าถึงตลาดแล้วยังดำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริม การรวมกลุ่ม ในรูปแบบสหกรณ์ ทั้งภายในและภายนอกภาคเกษตร ให้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งส่งเสริมการค้าในธุรกิจร้านค้าสหกรณ์ในรูปแบบซูเปอร์มาร์เก็ต ส่งผลให้เกิดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เกิดการเชื่อมโยงธุรกิจระหว่างสหกรณ์ผู้ผลิตไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดสินค้าเกษตรยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบอาชีพการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง การนำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพไปวางรากฐานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์รายได้ รายจ่าย ผลกำไร วางแผนการประกอบอาชีพ วางแผนกิจกรรมทางการเกษตร มองเห็นช่องทางในการลดต้นทุนการผลิต ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและผลิตได้อย่างสมดุลตามกำลังของตนเองและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เป็นภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งแก่ตนเองและครอบครัว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนผลักดันให้เกิดการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ตามโครงการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านต่ออาชีพการเกษตร พร้อมขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจด้านการส่งเสริมปลูกพืชสมุนไพร และพืชสกุลกัญชา เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และอุตสาหกรรมตามนโยบายของรัฐบาล รวมถึงส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตน้ำมันโคพร้าวแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน รองรับความต้องการของหนุ่มสาวยุคใหม่มากยิ่งขึ้น

ในโอกาสนี้ ดิฉันขอให้ทุกหน่วยงานเร่งปรับปรุงบทบาท ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้ก้าวทันสภาวะการณเปลี่ยนแปลงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรต่อไป

(นางสาวมัญญา ไทยเศรษฐี)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



ศาส
นายประภัตร โพธสุธน
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลด้านเกษตรกรรมของประเทศ โดยมีเป้าหมายการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เชื่อมโยงกับตลาด รักษาเสถียรภาพราคาและรายได้ของเกษตรกร การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงภาคประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการสำคัญ ๆ ที่จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกร อาทิ การทำนาแปลงใหญ่ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การทำนาด้วยการนำเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร การเพิ่มผลผลิตข้าวที่มีประสิทธิภาพ เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายขึ้น ตลอดจนการพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์ปีก สุกร โค แพะ ผลักดันการเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อการค้าและการส่งออก การพัฒนาสะพานปลาให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ ส่งเสริมการตรวจรับรองและควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารของไทยให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล เพื่อให้สินค้าเกษตรและอาหารของไทย เป็นที่เชื่อมั่นของประเทศคู่ค้า เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งด้านเกษตรปลอดภัย และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร รวมถึงการบูรณาการงานด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตรสอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนการเกษตรและอาหาร “3 S (Safety, Security & Sustainability) และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ภายใต้ยุทธศาสตร์ “ตลาดนำการผลิต” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผมเชื่อมั่นว่าหากบุคลากรทุกระดับมีความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงานด้วยความสุจริตและสามัคคี จะทำให้สามารถเดินหน้าขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สู่วิสัยทัศน์ เพื่อ นำพาเกษตรกรไปสู่การมีรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

[นายประภัตร โพธสุธน]
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



สาร

นายสุนทร ปานแสงทอง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



ผมรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งนับเป็นหน่วยงานหลักและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศมาอย่างยาวนาน โดยผลักดันการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ในการพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์ ยกกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรไทยสู่ระดับสากล การให้ความรู้ด้านการตลาด แสวงหาโอกาสทางการตลาด ทั้งภายในและภายนอกประเทศ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้ง ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา และต่อยอดศาสตร์พระราชชาในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ สนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเกษตรกรจะได้หลุดพ้นจากความยากจน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม

ในโอกาสนี้ ผมขอให้ทุกท่านจงตระหนักถึงความสำคัญของภาระหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ พร้อมมุ่งมั่นทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลัง เพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร ช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความอยู่ดีกินดี ร่วมกันพัฒนาภาคการเกษตรของไทยให้เข้มแข็ง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศต่อไป

(นายสุนทร ปานแสงทอง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



ศาส
นายประยูร อินสกุล
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่ก้าวเข้าสู่โลกดิจิทัลอย่างรวดเร็ว หรือแม้แต่โรคอุบัติใหม่ที่เกิดกับมนุษย์ สัตว์ และพืช ทำให้การดำเนินชีวิตของประชากรโลกเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ปรับปรุงการทำงานเพื่อให้เหมาะสมกับปัจจุบันและอนาคต พร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงให้บรรลุเป้าหมายการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร รวมทั้งวางรากฐานการทำงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รองรับสู่ความปกติถัดไป (Next Normal) ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อน 4 แนวทาง ประกอบด้วย 1) องค์กร 2) บุคลากร 3) งบประมาณ และ 4) ภารกิจ รวมถึงการปลูกฝังแนวความคิดและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีสู่บุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการสานงานต่อ“เกษตรต่อยอด” ด้วยแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ โดยมีการวางแผนอย่างเป็นเอกภาพ แก้ไขปัญหาแบบมุ่งเป้า ภายใต้การดำเนินงานตามนโยบายที่สอดคล้องกับรัฐบาล อาทิ BCG Model และความมั่นคงทางอาหาร โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บูรณาการขับเคลื่อนงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ผมขอให้บุคลากรมีความเข้าใจ ใส่ใจ ในบทบาทหน้าที่และภารกิจของตนเอง และขอส่งกำลังใจให้มีความเข้มแข็ง อดทน มุ่งมั่นในการให้บริการ รวมถึงช่วยเหลือเกษตรกร อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อผลักดันให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อยู่เคียงข้างเป็นที่พึ่งของเกษตรกรตลอดไป



(นายประยูร อินสกุล)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายประยูร อินสกุล
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายอภัย สุทธิสังข์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายสุรเดช สมิเปรม
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายพีรพันธ์ คอกทอง
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



พันจ่าเอกประเสริฐ มาลัย
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายขจร เราประเสริฐ
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นางสาวกัญญ์ย์ เมืองแก้ว
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นางสาวอิงอร ปัญญากิจ
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายชัยวัฒน์ โยธคล
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายชูชาติ รักจิตร
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายนวนิตย์ พลเคน
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นางสาวเสาวลักษณ์ ศุภกมลเสนีย์
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายปรีชา พันธุ์วา
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นางสาวนันทิชา วรรณสว่าง
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นางสาวภัทรารัณย์ โสเจยยะ
ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



นายณัฐกิตติ์ ขงทิพย์
อธิบดีกรมการข้าว



นายประพิศ จันตรีมา
อธิบดีกรมชลประทาน



นางสาวอัญมณี ภิรสฤทธิ์
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์



นายเจลิ้มชัย สุวรรณรักษ์
อธิบดีกรมประมง



นายสมชวน รัตนมังคลานนท์
อธิบดีกรมปศุสัตว์



นายปราโมทย์ ยาใจ
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน



นายสุพิศ พิทักษ์ธรรม
อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร



นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร



นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร



นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์



นายประกอบ เผ่าพงศ์
อธิบดีกรมหม่อนไหม



นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม



นายฉันทานนท์ วรรณเขจร
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร



นายพิศาล พงศาพิชณ์
เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร
และอาหารแห่งชาติ



นายวิรัตน์ ปราสาทุกดิ์
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
พื้นที่สูง



พลอากาศเอก เสนาะ พรรณพิกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตร
เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว



นายวิชาญ อิงศรีสว่าง
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนา
การวิจัยการเกษตร



นายณกรณ์ ตรรกวิรพัท
ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย



นายปณิธาน มีไชโย
ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร



นายปรีดา ยิ่งสุขสภาพร
ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา



นายสมพร ศรีเมือง
ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนม
แห่งประเทศไทย

ภาพภารกิจผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

















ส่วนที่

1

ภาพรวมของ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



วิสัยทัศน์

ภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมีคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน

พันธกิจ

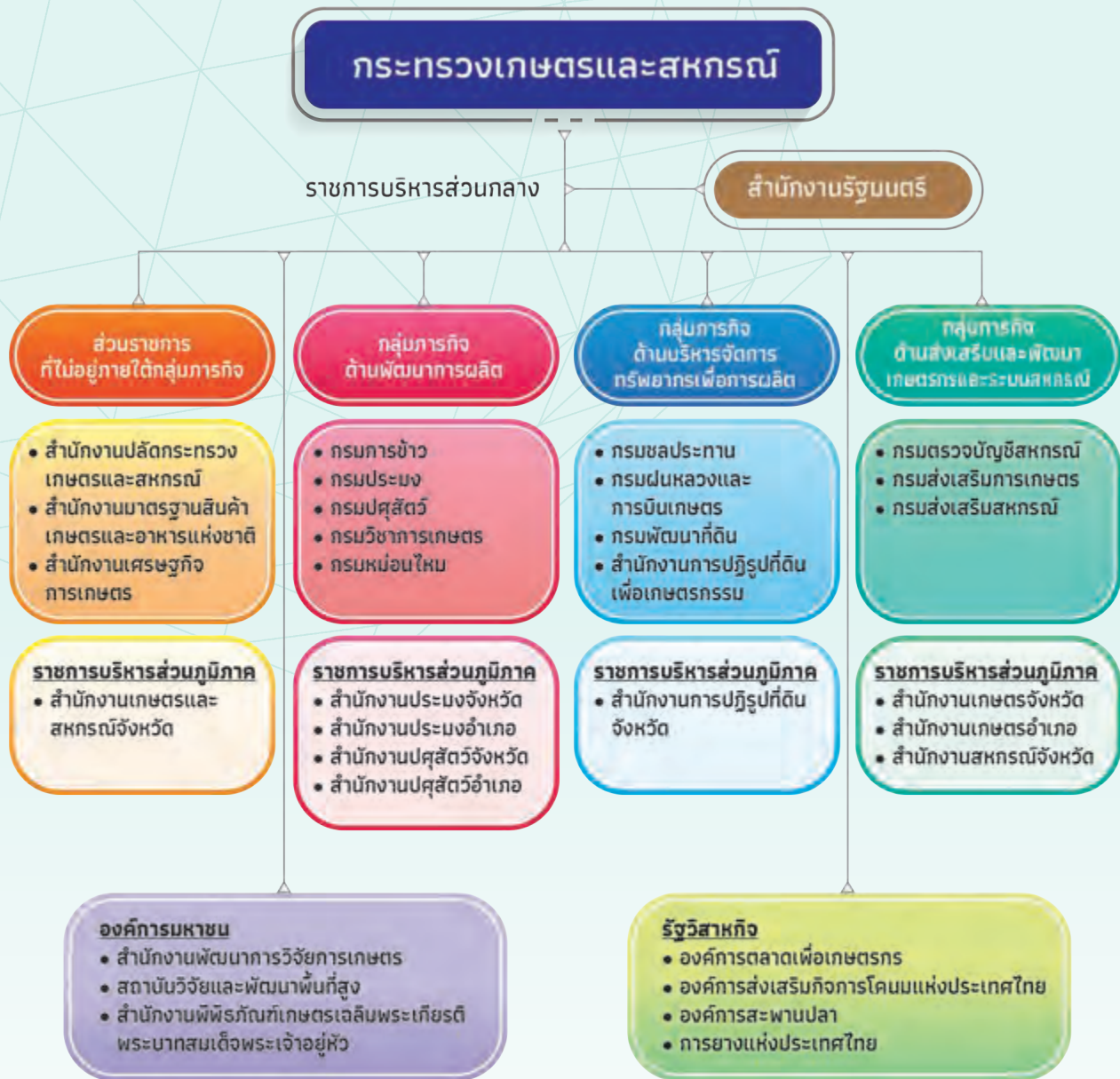
1. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
2. พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
3. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้สอดคล้อง กับความต้องการ ของตลาดและส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
4. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร อย่างสมดุลและยั่งยืน

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการ และตัวชี้วัดที่ได้จากการใช้จ่ายงบประมาณในปี 2565

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการให้บริการและตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลงาน
1) ปัญหาความมั่นคงด้านการค้ามนุษย์ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ			
■ แร่งงานประมงได้รับการคุ้มครองผ่านระบบการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับต่างด้าว	ราย	40,000	77,893
■ ประสิทธิภาพในการดำเนินคดีให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด	ร้อยละ	100	100
2) เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้เพิ่มขึ้น			
■ จำนวนเกษตรกรผู้ยากจน/มีรายได้น้อย ที่เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	98.41
3) สร้างความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร			
■ มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย	ร้อยละ	10	11.91
■ อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นขยายตัว	ร้อยละ	3	8.23
■ อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรชีวภาพขยายตัว	ร้อยละ	3	22.48
■ รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	10	19.86
4) เพิ่มศักยภาพสถาบันเกษตรกร			
■ จำนวนสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	92.95
■ กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง	ร้อยละ	25	91.67
■ องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนเป็น Smart Group ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	25	25.87
5) สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
■ พื้นที่ชลประทานเดิมที่ได้รับการบริหารจัดการ	ล้านไร่	27.47	36.04
■ พื้นที่ประมงยั่งยืนได้รับการช่วยเหลือไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80	80.98
6) ความสำเร็จของการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สำคัญของรัฐ			
■ ฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งภายในและภายนอกและภายในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ระบบ	1	1



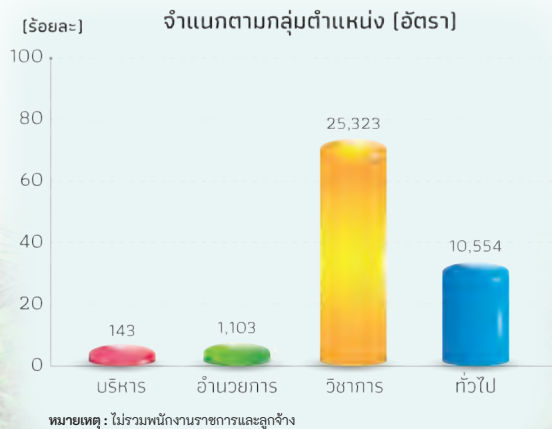
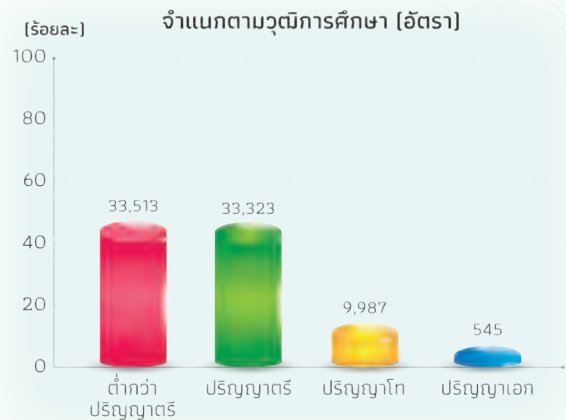
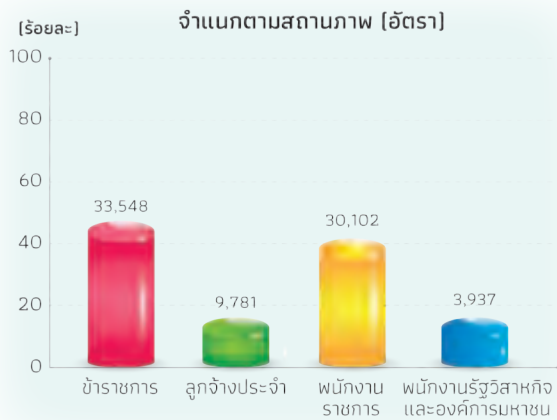
โครงสร้างองค์กร



อัตรากำลัง

ประกอบด้วย

■ ส่วนราชการ :	ข้าราชการ	33,548	อัตรา
	ลูกจ้างประจำ	9,781	อัตรา
	พนักงานราชการ	30,102	อัตรา
■ รัฐวิสาหกิจ :	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3,223	อัตรา
	ลูกจ้าง	362	อัตรา
■ องค์การมหาชน :	เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน	352	อัตรา
	รวม	77,368	อัตรา



งบประมาณ

1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.1 งบประมาณรายจ่าย จำแนกตามส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุน (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วยหน่วยงานระดับกรม จำนวน 15 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ จำนวน 4 หน่วยงาน และองค์การมหาชน จำนวน 3 หน่วยงาน

โดยในปี 2565 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กองทุน) ได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 110,902.5681 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 จำนวน 929.9490 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.83 แยกเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 17 หน่วยงาน (รวมองค์การมหาชน) ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 109,852.6187 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.05 รัฐวิสาหกิจ 2 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 84.9494 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.08 และกองทุนในความกำกับดูแล 2 หน่วยงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 965.0000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.87 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปรียบเทียบปี 2564 - 2565 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ปี 2564 [ร้อยละ]	ปี 2565 [ร้อยละ]	เพิ่ม-ลด	
			จำนวน	%
1) ส่วนราชการ (รวมองค์การมหาชน) 17 หน่วยงาน	110,731.0865 (99.02)	109,852.6187 (99.05)	-878.4678	-0.79
2) รัฐวิสาหกิจ 2 หน่วยงาน	116.4306 (0.10)	84.9494 (0.08)	-31.4812	-27.04
3) กองทุน 2 หน่วยงาน	985.0000 (0.88)	965.0000 (0.87)	-20.0000	-2.03
รวม	111,832.5171 (100)	110,902.5681 (100)	-929.9490	-0.83

1.2 งบประมาณรายหน่วยงาน (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณมากที่สุด คือ กรมชลประทาน จำนวน 77,143.4339 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.56 ของงบประมาณภาพรวม กษ. รองลงมาคือกรมปศุสัตว์ จำนวน 5,179.3101 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.67 ของงบประมาณภาพรวม กษ. และกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 4,979.3365 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.49 ของงบประมาณภาพรวม กษ. ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายหน่วยงาน เปรียบเทียบปี 2564 - 2565
(ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วย:ล้านบาท

หน่วยงาน	ปี 2564	ปี 2565	เพิ่ม-ลด จากปี 2564	
			จำนวน	ร้อยละ
รวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	111,832.5171	110,902.5681	-929.9490	-0.83
1) ส่วนราชการ+องค์การมหาชน	110,731.0865	109,852.6187	-878.4678	-0.79
(1) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1,216.0429	1,085.7034	-130.3395	-10.72
(2) กรมการข้าว	2,501.2150	2,037.8860	-463.3290	-18.52
(3) กรมชลประทาน	74,106.9786	77,143.4339	3,036.4553	4.10
(4) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	1,300.8563	1,217.6666	-83.1897	-6.39
(5) กรมประมง	3,986.1919	3,451.4268	-534.7651	-13.42
(6) กรมปศุสัตว์	5,840.7036	5,179.3101	-661.3935	-11.32
(7) กรมพัฒนาที่ดิน	4,489.6031	3,948.5244	-541.0787	-12.05
(8) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	1,945.0389	1,910.8154	-34.2235	-1.76
(9) กรมวิชาการเกษตร	3,335.3707	3,072.0969	-263.2738	-7.89
(10) กรมส่งเสริมการเกษตร	5,537.8962	4,979.3365	-558.5597	-10.09
(11) กรมส่งเสริมสหกรณ์	2,917.3461	2,591.8960	-325.4501	-11.16
(12) กรมหม่อนไหม	566.9733	505.7827	-61.1906	-10.79
(13) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	1,434.8675	1,335.1705	-99.6970	-6.95
(14) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	239.6144	223.4699	-16.1445	-6.74
(15) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	624.0263	601.8887	-22.1376	-3.55
(16) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	443.9229	429.2904	-14.6325	-3.30
(17) สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)	244.4388	138.9205	-105.5183	-43.17
2) รัฐวิสาหกิจ	116.4306	84.9494	-31.4812	-27.04
(1) การยางแห่งประเทศไทย	93.9722	62.4910	-31.4812	-33.50
(2) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	22.4584	22.4584	-	-
3) กองทุน	985.0000	965.0000	-20.0000	-2.03
(1) กองทุนจัดรูปที่ดิน	935.0000	935.0000	-	-
(2) กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ	50.0000	30.0000	-20.0000	-40.00

1.3 งบประมาณตามลักษณะเศรษฐกิจ (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความจัดสรรงบประมาณ จำนวน 110,902.5681 ล้านบาท จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ดังนี้

1) รายจ่ายประจำ ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 34,209.7324 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 จำนวน 4,007.0549 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 10.49 แยกเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 34,094.7830 ล้านบาท รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 84.9494 ล้านบาท กองทุนในความกำกับดูแล ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 30.0000 ล้านบาท

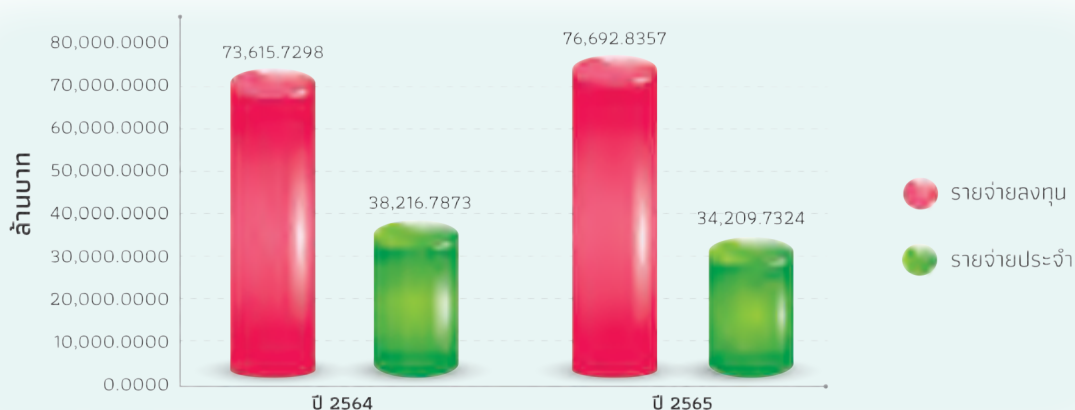
2) รายจ่ายลงทุน ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 76,692.8357 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 จำนวน 3,077.1059 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.18 แยกเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 75,757.8357 ล้านบาท กองทุนในความกำกับดูแล ได้รับความจัดสรรฯ จำนวน 935.0000 ล้านบาท

ตารางที่ 3 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปรียบเทียบรายจ่ายประจำ-รายจ่ายลงทุน ปี 2564 - 2565 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

หน่วย: ล้านบาท

หน่วยงาน	ปี 2564	ปี 2565	เพิ่ม - ลด จากปี 2564	
1) ส่วนราชการ (รวมองค์การมหาชน)	110,731.0865	109,852.6187	-878.4678	-0.79
■ รายจ่ายประจำ	38,050.3567	34,094.7830	-3,955.5737	-10.40
■ รายจ่ายลงทุน	72,680.7298	75,757.8357	3,077.1059	4.23
2) รัฐวิสาหกิจ	116.4306	84.9494	-31.4812	-27.04
■ รายจ่ายประจำ	116.4306	84.9494	-31.4812	-27.04
■ รายจ่ายลงทุน	-	-	-	-
3) กองทุน	985.0000	965.0000	-20.0000	-2.03
■ รายจ่ายประจำ	50.0000	30.0000	-20.00	-40.00
■ รายจ่ายลงทุน	935.0000	935.0000	-	-
รวม กช.	111,832.5171	110,902.5681	-929.9490	-0.83
■ รายจ่ายประจำ	38,216.7873	34,209.7324	-4,007.0549	-10.49
■ รายจ่ายลงทุน	73,615.7298	76,692.8357	3,077.1059	4.18

แผนภูมิที่ 1 งบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามรายจ่ายลงทุน-รายจ่ายประจำ ปี 2564 - 2565 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)



1.4 งบประมาณตามงบรายจ่าย รายหมวด (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ)

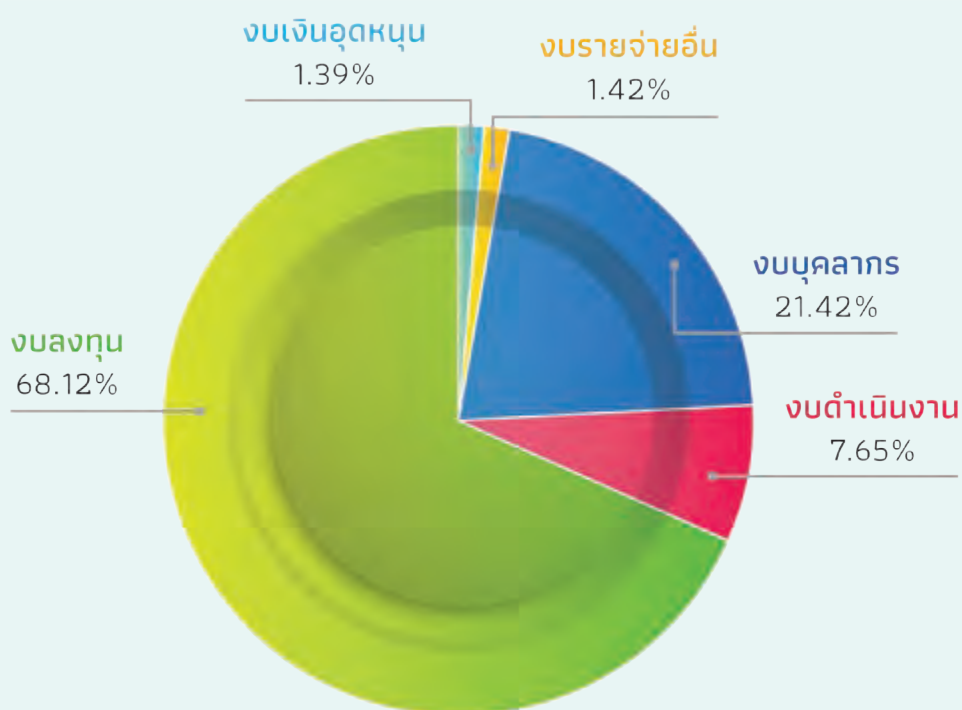
งบประมาณตามงบรายจ่าย รายหมวด จำแนกเป็นงบบุคลากรร้อยละ 21.42 งบดำเนินงานร้อยละ 7.65 งบลงทุนร้อยละ 68.12 งบเงินอุดหนุนร้อยละ 1.39 และงบรายจ่ายอื่นร้อยละ 1.42 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 งบประมาณของส่วนราชการ+องค์การมหาชน ตามงบรายจ่าย ปี 2564 - 2565

หน่วย:ล้านบาท

งบรายจ่าย	ปี 2564	ปี 2565	เพิ่ม - ลด	
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	111,832.5171	110,902.5681	-929.9490	-0.83
1) งบบุคลากร	24,393.4676	23,753.8811	-639.5865	-2.62
■ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	17,017.0558	16,437.4622		
■ หมวดค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนพนักงานราชการ	7,376.4118	7,316.4189		
2) งบดำเนินงาน	11,495.7668	8,487.2766	-3,008.4902	-26.17
■ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	10,023.4322	7,293.8328		
■ หมวดค่าสาธารณูปโภค	1,472.3346	1,193.4438		
3) งบลงทุน	72,292.8055	75,541.7976	3,248.9921	4.49
■ หมวดค่าครุภัณฑ์	3,291.1609	2,767.1407		
■ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	69,001.6446	72,774.6569		
4) งบเงินอุดหนุน	2,095.1030	1,547.0102	-548.0928	-26.16
5) งบรายจ่ายอื่น	1,555.3742	1,572.6026	17.2284	1.11

แผนภูมิที่ 2 : งบประมาณของส่วนราชการ+องค์การมหาชน ตามงบรายจ่าย ปี 2565



2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง (ไม่รวมกองทุน) 110,273.03 ล้านบาท มีการใช้จ่าย (เบิกจ่าย+PO+สำรองหนี้) จำนวน 106,734.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.79 และมีการเบิกจ่าย 96,339.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.36 ต่ำกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 5.64 (เป้าหมายกำหนด ร้อยละ 93.00) แยกเป็น (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

2.1 รายจ่ายประจำ ได้รับจัดสรร 35,882.71 ล้านบาท มีการใช้จ่าย (เบิกจ่าย+PO+สำรองหนี้) จำนวน 35,725.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.56 และมีการเบิกจ่าย 35,381.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.60 สูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 0.60 (เป้าหมายกำหนด ร้อยละ 98.00)

2.2 รายจ่ายลงทุน ได้รับจัดสรร 74,390.32 ล้านบาท มีการใช้จ่าย (เบิกจ่าย+PO+สำรองหนี้) จำนวน 71,009.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.46 และมีการเบิกจ่าย 60,958.24 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.94 สูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.94 (เป้าหมายกำหนด ร้อยละ 75.00) ซึ่งมีรายการที่ก่อหนี้แล้วอยู่ระหว่างเบิกจ่าย 2,699 รายการ วงเงิน 12,786.51 ล้านบาท มีเงินเหลือจ่าย 17.57 ล้านบาท และรายการที่ยังไม่ได้ก่อหนี้ 36 รายการ วงเงิน 628.01 ล้านบาท ซึ่งได้ดำเนินการขอเงินไว้เบิกเหลือในปี



ส่วนที่

2

ผลการปฏิบัติราชการของ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์





กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินภารกิจในการพัฒนาภาคเกษตร ให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการยกระดับผลผลิตภาพ การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตรซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญที่ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพการทำเกษตร และมีความอยู่ดีกินดี ดังวิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมีเงินคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” ซึ่งเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 5 ด้าน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ 9 ประเด็น มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

แผนแม่บท : ความมั่นคง

เป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการสถานะด้านความมั่นคงส่งผลกระทบต่อการบริหารและการพัฒนา ประเทศ และเอื้อต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและด้านอื่น ๆ ให้ขับเคลื่อนไปตามทิศทางและ เป้าหมายที่กำหนดไว้ ภายใต้หลักความมั่นคงแบบองค์รวม โดยมีเป้าหมายระดับประเด็น คือ ประเทศชาติ มีความมั่นคง ในทุกมิติและทุกระดับเพิ่มขึ้น และประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น ซึ่งจากรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ ในปี 2564 (Trafficking in Persons Report 2021 : TIP Report 2021) ได้ปรับสถานะของประเทศไทยลดลงเป็น ระดับ Tier 2 Watchlist จากเดิมที่รัฐบาลไทยสามารถยกระดับอยู่ที่ Tier 2 มาตลอด 3 ปี ตั้งแต่ปี 2561 - 2563 ดังนั้น ในปี 2565 จึงได้เร่งรัดดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือของเครือข่ายและบริหารจัดการ แรงงานประมงอย่างต่อเนื่อง จนสามารถกลับมาอยู่ที่ระดับ Tier 2 ด้วยการ



1.1 จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง โดยบูรณาการตรวจร่วมเรือประมงและแรงงานในภาคประมงร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 93 ครั้ง จัดทำและปรับปรุงข้อมูลหนังสือคนประจำเรือ สำหรับคนต่างด้าว 77,893 ราย และป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมง ผิดกฎหมาย โดยตรวจติดตามและเฝ้าระวังการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย 472 ครั้ง ควบคุม ตรวจสอบ และรายงานผลการเข้าออกเรือประมงพาณิชย์ 207,480 ครั้ง ควบคุมและเฝ้าระวังการทำประมงในทะเล 462 ครั้ง ตรวจสอบ การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากเรือประมงต่างประเทศ 20,765 ครั้ง และตรวจสอบ ระบบตรวจสอบย้อนกลับโรงงาน 203 แห่ง

1.2 ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นบูรณาการการทำงานของภาครัฐและ เครือข่าย การเพิ่มรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ ผู้ยากจนและผู้ด้อยโอกาส โดยการพัฒนา เศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่ด้วยการฝึกทักษะด้านอาชีพภายใต้โครงการ ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน แก่เกษตรกร 8,540 ราย ปลอ่ยกุ้งทะเลลงสู่แหล่งน้ำ 3 ล้านตัว และอนุบาลปูทะเล 0.30 ล้านตัว ปรับปรุงพื้นที่ปลูกข้าว ให้มีความ เหมาะสมด้วยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ส่งเสริมการทำ/การใช้หมักชีวภาพ 3,303 ไร่ ตลอดจนสนับสนุนการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองและนาไร่ร้าง 3,500 ไร่



2.

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีภารกิจหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความสามารถในการแข่งขัน โดยได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บท ประเด็นการเกษตร รวมทั้งสนับสนุนแผนแม่บท ประเด็นการท่องเที่ยว และประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ดังนี้

แผนแม่บท : การเกษตร

เพื่อพัฒนาภาคเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการยกระดับผลผลิตภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีผลการดำเนินงานภายใต้แผนย่อย 6 แผน ได้แก่

1] เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เป็นการสร้างมูลค่า จากสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งในปี 2565 ได้ประเมินผล โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ประกอบด้วย 5 โครงการสำคัญ คือ โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญา ท้องถิ่น โครงการพัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ใช้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย โครงการพัฒนาและส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตร และโครงการส่งเสริมและพัฒนามูลค่า สินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม ในภาพรวม พบว่า สามารถเพิ่มมูลค่า ทางเศรษฐกิจ ที่เกษตรกรสามารถจำหน่ายสินค้าที่ได้รับการส่งเสริม 1,873.50 ล้านบาท เกิดการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่น ร้อยละ 20.67 เกษตรกรผู้ผลิตผ้าไหม ร้อยละ 47.12 ได้รับเครื่องหมายตรานกยูงพระราชทานแล้วสามารถผลิต ผ้าไหมตามมาตรฐานตรานกยูง เกษตรกรร้อยละ 55.91 มีการ วางแผนการผลิตสินค้าตามกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มช่องทางการตลาด ถึงผู้บริโภคโดยตรง เกษตรกรร้อยละ 62.08 มีการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีสินค้าไม้ผลเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.19 ผ้าไหมเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.39

ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2565 ประกอบด้วย

1.1] การส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น 1,550 ราย โดยผลิต สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่เหมาะสมกับพื้นที่สู่มาตรฐาน พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มการตลาดบรรจุภัณฑ์ จุดรวบรวม และการจัดชั้นคุณภาพไม้ผลอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าไม้ผลอัตลักษณ์ คุณภาพดีสู่ผู้บริโภค รวมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการเกษตรเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์พื้นถิ่น 6 จุด





1.2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ และสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (ปลานวลจันทร์ทะเล) แก่เกษตรกร 126 ราย โดยให้ความรู้ในการอนุบาลและเพาะเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล พร้อมทั้งจัดทำ จุดเรียนรู้และสาธิต 1 แห่ง



1.3) การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์พื้นเมืองตามอัตลักษณ์ **พื้นถิ่น** ครอบคลุมเกษตรกร 44 ราย ตั้งแต่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ของเกษตรกร การเพิ่มปริมาณพ่อแม่พันธุ์แท้ และกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร เครือข่ายการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปด้านปศุสัตว์ 2 ผลิตภัณฑ์ ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสินค้าเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ด้านปศุสัตว์ และพัฒนา ช่องทางการตลาดสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้มีการขยายมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค



1.4) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ **หม่อนไหม** โดยยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานหม่อน 934 แปลง มาตรฐานใหม่ 512 ราย อนุรักษ์ภูมิปัญญาและพัฒนาลวดลายผ้าไหม 31 ลวดลาย ศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ด้านหม่อนไหม ไม้ย้อมสีและผ้าไหม 19 แห่ง อนุรักษ์พันธุกรรม และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้านหม่อนไหมและวัสดุย้อมสี 20 แห่ง ตรวจประเมินและให้การรับรองมาตรฐานด้านไหม 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่เกี่ยวกับเส้นไหม 3 มาตรฐาน และมาตรฐานสินค้าเกษตรแผ่นใยไหม แก่เกษตรกร 600 ราย อนุรักษ์ภูมิปัญญาและพัฒนาลวดลายผ้าไหม ด้วยการ สอดแทรกวัฒนธรรมองค์ความรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์และ จุดเด่นให้ผ้าไหมสามารถเพิ่มมูลค่าและคงอยู่ได้อย่างยั่งยืนในตลาดผู้บริโภค 30 ลวดลาย พัฒนาศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ด้านหม่อนไหมไม้ย้อมสีและผ้าไหม เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลแหล่งเรียนรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 19 แห่ง รวมทั้งอนุรักษ์พันธุกรรมและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้าน หม่อนไหมและวัสดุย้อมสี โดยดำเนินงานภายใต้โครงการศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมหม่อน และไม้ย้อมสีและโครงการธนาคารเชื้อพันธุกรรมไหม เพื่อรวบรวมจัดระบบการ ดูแลรักษาเลี้ยงอนุรักษ์และฟื้นฟูเชื้อพันธุกรรม 20 แห่ง ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหมมีความทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ 13,870 ราย รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานหม่อนไหม สร้างการรับรู้ ด้านหม่อนไหมและผ้าไหมของไทยให้ได้รับการยอมรับแก่เกษตรกร 802 ราย จัดงาน “ตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย” ครั้งที่ 17 เพื่อจำหน่าย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ้าไหมไทยคุณภาพและผลิตภัณฑ์จากหม่อนและไหม 206 ร้านค้า และจัดประกวดเส้นไหม ผ้าไหมตรานกยูงพระราชทานและผลิตภัณฑ์ หม่อนไหม 22 ครั้ง ผลิต จำหน่าย จ่าย แจกพันธุ์หม่อน ไซไหม ไซไหมอีรี่ และ วัสดุย้อมสี ที่ได้ตามมาตรฐานแก่เกษตรกร 15,114 ราย ยกระดับและพัฒนา คุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย (ตรานกยูงพระราชทาน) 211,566 เมตร และส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่ตลาด ยุคใหม่ด้านหม่อนไหม 11.11 ล้านบาท



2) เกษตรปลอดภัย

นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกและเข้าร่วมความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและความปลอดภัยอาหาร การควบคุมการส่งออก การนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร ผนวกกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมากขึ้น รวมทั้งกระแสการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความสำคัญด้านมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร ระบบการตรวจรับรองมาตรฐานการสร้างเชื่อมั่น ความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค การประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคตระหนักรู้และยอมรับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของไทย ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัย ด้วยการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือการผลิต ส่งผลให้มูลค่ารวมของสินค้าเกษตรปลอดภัย ในปี 2565 มีมูลค่ารวม 659,779 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีมูลค่า 490,024 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 34.64 โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้



2.1) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร แบ่งตามชนิดสินค้า ได้แก่

(1) **สินค้าพืช** การตรวจรับรองแหล่งผลิต ปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภคตามมาตรฐานและสอดคล้องตาม พ.ร.บ. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย ตามการจัดการคุณภาพพืชที่เหมาะสม GAP และการผลิตพืชอินทรีย์ เข้าสู่โรงงานผลิตสินค้าพืชที่มีกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานและได้รับการรับรองจากหน่วยรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืช โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบแหล่งผลิตเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP 144,727 แปลง/109,035 ราย/639,661 ไร่ ผ่านการรับรอง 128,930 แปลง/93,669 ราย/576,873 ไร่ ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ 5,558 แปลง/28,585.40 ไร่ ผ่านการรับรอง 3,900 แปลง/21,144.03 ไร่ และตรวจรับรองโรงคัดบรรจุและการแปรรูปพืชอินทรีย์ 77 โรงงาน ผ่านการรับรอง 65 โรงงาน



ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช GAP

(1.2) ตรวจสอบโรงคัดบรรจุ/โรงงานแปรรูป/โรงรมสินค้าเกษตรด้านพืชเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GMP/HACCP 768 โรงงาน ผ่านการรับรอง 729 โรงงาน



ตรวจติดตาม โรงงานผลิตสินค้าพืชตามระบบการจัดการคุณภาพ GMP



ตรวจร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

(1.3) ตรวจสอบปัจจัยการผลิต (ดิน น้ำ ปุ๋ย พืช วัตถุอันตราย) ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ (พืช ผัก ผลไม้ นำเข้า-ส่งออก) 157,684 ตัวอย่าง/147,179 ราย และออกใบอนุญาต/ใบรับรองสุขอนามัย สุขอนามัยพืช และงานภายใต้ พ.ร.บ. 6 ฉบับ รวม 521,516 ฉบับ รวมทั้งเข้มงวดตรวจสอบการออกใบรับรองส่งออกผลไม้ไปจีน โดยให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในพิธีสารและกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการส่งออกผลไม้ โดยเฉพาะทุเรียน ซึ่งจีนเป็นตลาดนำเข้าอันดับ 1 ของไทยมีการจัดทำมาตรการและขอความร่วมมือให้ผู้ส่งออก เจ้าของโรงคัดบรรจุ และเจ้าของสวน ตระหนักถึงการป้องกันไม่ให้มีเชื้อโควิด-19 ติดไปกับสินค้า เร่งขอความร่วมมือให้ทุกโรงคัดบรรจุ ปฏิบัติตามมาตรการ GAP และ GMP Plus ตามข้อกำหนดของจีนและเตรียมการรับการตรวจประเมินจากจีน ตั้งแต่กระบวนการรับวัตถุดิบของโรงรวบรวมและโรงคัดบรรจุทุเรียน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพทุเรียน การตรวจประเมินโรงคัดบรรจุตามมาตรการ GMP Plus และการดำเนินการของด่านตรวจพืช รวมถึงการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช ทั้งนี้ ในระหว่างเดือนตุลาคม 2564 - กันยายน 2565 ไทยมีการส่งออกผลไม้สดไปจีนปริมาณ 1.93 ล้านตัน มูลค่ากว่า 220,124 ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP โดยการพัฒนา ศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรแก่เกษตรกร 15,000 ราย ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP เพิ่มขึ้น ด้วยการขับเคลื่อนงานส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรในแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตร เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตภาคการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผู้ผลิตและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตลอดจนตรวจสอบรับรองระบบการผลิตข้าวคุณภาพระบบเมล็ดพันธุ์ข้าว GAP และข้าวอินทรีย์แบบกลุ่ม ตรวจสอบรับรองมาตรฐานโรงสีข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าว รวมทั้งพัฒนาระบบการตรวจสอบและรับรองคุณภาพให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจในสินค้าข้าว รวม 75,297 แปลง



(2) สินค้าประมง ตรวจสอบรับรองคุณภาพฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานประกอบการ 17,575 แห่ง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ปัจจัยการผลิต คุณภาพวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์และแหล่งประมง 72,488 ตัวอย่าง ฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ/เชื้อดื้อยา 72,525 ตัวอย่าง จัดทำ รักษา และขยายขอบข่ายระบบ ISO เพื่อรับรองคุณภาพและความปลอดภัยสินค้าประมง 221 รายการ



(3) **สินค้าปศุสัตว์** ตรวจสอบรับรองคุณภาพ สินค้าปศุสัตว์ด้วยการบริการตรวจประเมินฟาร์ม/โรงงาน และ ร้านค้าจำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด 66,798 แห่ง และตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้ มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด 268,658 ตัวอย่าง ตรวจประเมิน สถานประกอบการด้านปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล 293 แห่ง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์กำหนด 700 ตัวอย่าง กำกับดูแล กำหนดข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือแนวทาง หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป ตามแนวทางการปฏิรูประบบบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน 8,813 โรงเรียน

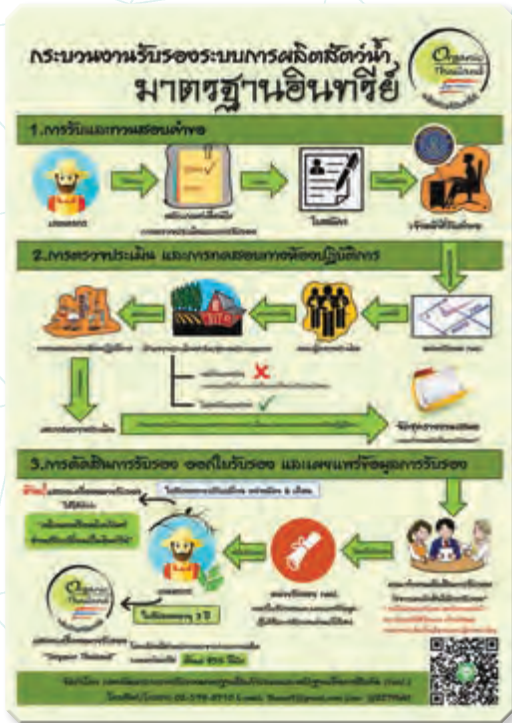
(4) **กำกับดูแลมาตรฐานสินค้า** โดย พัฒนาหลักสูตรการเตรียมความพร้อมผู้ตรวจประเมิน และ พัฒนาศักยภาพหน่วยรับรองและผู้ตรวจประเมิน พัฒนา ที่ปรึกษา เกษตรกร/Q อาสา/เกษตรกรรุ่นใหม่ พัฒนาศักยภาพองค์กร (CB/IB) เพื่อรองรับการตรวจสอบและรับรอง การพัฒนา ศักยภาพด้านการมาตรฐาน 3 กลุ่มสินค้า 1,500 ราย กำกับดูแล การบังคับใช้มาตรฐานบังคับ 1 กลุ่มสินค้า รับรอง/หน่วยตรวจ กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร 15 เรื่อง พัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล 3 ระบบ ให้บริการข้อมูลด้านมาตรฐานและ ความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร 516 เรื่อง รับรองและ ตรวจติดตามหน่วยงานตรวจสอบรับรอง ตามมาตรฐานสากล 24 หน่วย-ขอข้าย



2.2] การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

(1) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

(1.1) **ด้านพืช** ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 672,000 ไร่ ส่งเสริม เกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม โดยอบรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน 9,240 ไร่ ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ถ่ายทอดความรู้การจัดการศัตรูพืชและการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง แก่เกษตรกร 6,350 ราย พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน โดยถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP ให้แก่เกษตรกร 15,000 ราย ยกระดับคุณภาพมาตรฐาน เมล็ดพันธุ์ข้าวและสินค้าข้าว โดยการตรวจสอบและรับรองระบบ การผลิตข้าว GAP และข้าวอินทรีย์ มีผู้ผ่านการตรวจประเมิน 75,297 แปลง ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 847,373 ไร่ ส่งเสริมเกษตรกรในการผลิตหม่อนอินทรีย์ 30 ราย พัฒนา การผลิตเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร 5,000 ราย



(1.2) ด้านประมง พัฒนาเกษตรกร ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เข้าสู่มาตรฐานอินทรีย์ 362 ราย ตรวจประเมินเพื่อให้และคงไว้ซึ่งการรับรองระบบการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรฐาน มกช. อินทรีย์ และระบบมาตรฐาน ISO/IEC 17065 จำนวน 358 ราย

(1.3) ด้านปศุสัตว์ ตรวจรับรองมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างเครือข่าย ผู้ผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ พัฒนาตลาดสีเขียว 64 ราย พื้นที่ปศุสัตว์อินทรีย์ที่เข้าสู่กระบวนการตรวจรับรองปศุสัตว์อินทรีย์ 341 ไร่ และเสริมสร้างความรู้ด้านบัญชีแก่เกษตรกรในโครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ 1,200 ราย

(2) การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ แก่เกษตรกร 55,175 ราย โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เป็นเครือข่าย เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรต้นแบบ และสมาชิกเครือข่ายให้เกิดการผลิตที่ดีอย่างยั่งยืน 36,403 ราย พัฒนาเกษตรกรเครือข่ายด้านการประมง ส่งเสริมองค์ความรู้ พัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง และสนับสนุนปัจจัยการผลิต 8,700 ราย จัดทำจุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านหม่อนไหม ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรและเกษตรกร ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 855 ราย พัฒนาความรู้ด้านการจัดทำ บัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกรที่น้อมนำหลักทฤษฎีใหม่ 5,208 ราย ถ่ายทอดความรู้ให้ชาวนา ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ 3,646 ราย สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมทั้ง ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดินและนวัตกรรมด้านการ พัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกร 4,009 ราย

(3) การส่งเสริมเกษตรผสมผสาน โดยถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานในลักษณะเกษตร ปลอดภัยให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 9,810 ไร่ เพื่อนำมา ปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง ตามความเหมาะสม





3) เกษตรชีวภาพ เป็นทางเลือกหนึ่งในการใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มจากความหลากหลายทางชีวภาพที่ภาคเกษตรมีจุดแข็ง สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชนได้เป็นจำนวนมาก โดยจากการประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพ ประจำปีงบประมาณ 2564 จำนวน 6 โครงการ คือ โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดี โครงการผลิตและขยายสัตว์น้ำพันธุ์ดี โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร (ผลิตพันธุ์ดี) โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร และโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) ในภาพรวม พบว่าการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรชีวภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับดีมาก เกษตรกรร้อยละ 82.03 นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ สินค้าเกษตรชีวภาพ ปี 2564 สามารถสร้างมูลค่าการผลิตรวม 40.0697 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 25.01 สามารถจำหน่ายผลผลิตสดของสินค้าเกษตรชีวภาพจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในกลุ่มสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และพืชพันธุ์ดี ปี 2564 มีมูลค่าเฉลี่ย 38,416.67 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 25.44 มูลค่าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากการที่เกษตรกรนำผลผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์และจำหน่าย ในปี 2564 มีมูลค่ารวม 11,173.17 บาทต่อครัวเรือน จำแนกเป็นผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร มูลค่าเฉลี่ย 4,929.17 บาทต่อครัวเรือน และผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจ มูลค่าเฉลี่ย 6,244 บาทต่อครัวเรือน





ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2565 ประกอบด้วย

3.1) อนุรักษ์พันธุกรรม พืช จุลินทรีย์ แมลง ไว้ใช้ประโยชน์

ในด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาการเกษตร อนุรักษ์เก็บรักษารวบรวมไว้ในธนาคารเชื้อพันธุพืช (Gene Bank) แหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ พิพิธภัณฑพืช วัชพืชและแมลงรวบรวมพันธุ์ และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม 54,516 สายพันธุ์ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพหม่อนไหมและวัสดุย้อมสี 20 แห่ง



3.2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพร ตามระบบมาตรฐาน

เกษตรอินทรีย์/GAP การเพิ่มมูลค่าผลผลิตสมุนไพร การบริหารจัดการกลุ่ม และการตลาดให้แก่เกษตรกร 1,110 ราย และการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำ 40 แห่ง



3.3) ถ่ายทอดความรู้และเพิ่มทักษะการเพิ่มประสิทธิภาพ

การผลิตแมลงเศรษฐกิจ อาทิ จิ้งหรีด ผีเสื้อไหม ผึ้งโพรง ชันโรง และครั่ง แก่เกษตรกร 640 ราย

3.4) อนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ

กระจายลูกพันธุ์สัตว์น้ำพันธุ์ดีสู่ภาคการผลิตจากสัตว์น้ำปรับปรุงพันธุ์ 14 ชนิด ได้แก่ ปลานิล “จิตรลดา 3” ปลานิล “จิตรลดา 4” ปลานิลแดง “เร็ด 1” ปลานิลแดง “เร็ด 2” ปลานิลแดง “ปทุมธานี 1” ปลาเยี๊ยะเทศ “โรท์ 1” ปลานวลจันทร์เทศ “มา 1” ปลาตะเพียนขาว “ซิลเวอร์ 1 ซี” ปลาตะเพียนขาว “ซิลเวอร์ 2 เค” ตะเพียนขาว “นีโอเมล” ปลาหมอ “ชุมพร 1” ปลาไน “คอม 1” กุ้งก้ามกราม “มาโคร 1” และกุ้งขาว “สิชล 1” พัฒนาการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีมาตรฐานผลิตพันธุ์หลัก 9,200 ตัว ผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ขยายเพื่อให้หน่วยงานของกรมประมง และเกษตรกรนำไปเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์ 1,140,913 ตัว อนุรักษ์ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ โดยผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำจืดและทะเล 30 ชนิด



3.5) อนุรักษ์

ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ นำไปใช้ประโยชน์โดยขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์ อนุรักษ์พันธุ์พืชอาหารสัตว์ และครอบครองเชื้อจุลินทรีย์ด้านปศุสัตว์ 895 สายพันธุ์



4) เกษตรแปรรูป

การประเมินผลโครงการสำคัญ ภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรแปรรูป ประจำปีงบประมาณ 2564 จำนวน 3 โครงการ คือ โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง โครงการส่งเสริมอาชีพประมง และกิจกรรม พัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ในภาพรวม พบว่า มีผู้นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ ร้อยละ 25.87 ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,736.78 บาท ต่อเดือน มีมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น 109.83 บาท ต่อ กิโลกรัม และมีการจ้างงานในชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 28.70 เกิดการ รวมกลุ่มเพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร ร้อยละ 55.65 และผู้เข้าร่วม โครงการ ร้อยละ 84.35 มีความตั้งใจประกอบกิจการแปรรูปสินค้า เกษตรต่อในอนาคต ส่งผลให้มีการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายการ แปรรูป ร้อยละ 56.05 และผู้ที่ดำเนินการแปรรูปสินค้าเกษตร ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตและมาตรฐานสินค้า ร้อยละ 7.36

ผลการดำเนินงานในปี 2565 สามารถส่งเสริม เกษตรแปรรูปในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 80 แห่ง พัฒนา ผลิตภัณฑ์ข้าวให้เป็นสินค้า OTOP 1 ผลิตภัณฑ์ คือ โจ๊กกิ่งสำเร็จรูป จากข้าว 3 สายพันธุ์ ได้แก่ ทับทิมชุมแพ ข้าว กข43 และข้าวชาหนี่ ตลอดจนการปรับปรุงขั้นตอน/กระบวนการแปรรูป และบรรจุที่เหมาะสมของโรงแปรรูปวัดดุดิบบมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GMP 3 แห่ง

5) เกษตรอัจฉริยะ

การนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตรอัจฉริยะ/เทคโนโลยีดิจิทัลที่นำมาประยุกต์ ใช้ในกระบวนการผลิต และการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และ Start Up ควบคู่กับการจัดการตลาดอัจฉริยะ สร้างแพลตฟอร์มตลาด Online และ Offline ซึ่งจาก การประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประจำปีงบประมาณ 2564 จำนวน 4 กิจกรรมหลัก คือ การพัฒนาระบบด้านเกษตรอัจฉริยะ จัดทำแปลงนำร่อง/จุดเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ อบรมถ่ายทอดความรู้การใช้ เทคโนโลยีอัจฉริยะ และบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตร ในภาพรวม พบว่า เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 95.68 ในจำนวนนี้ร้อยละ 80.39 สามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เป็นเงินสดได้เฉลี่ย ร้อยละ 12.10 เกษตรกร มีผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.77 สามารถเพิ่มมูลค่า สินค้าได้ร้อยละ 12.88 จากเป้าหมายร้อยละ 3 โดยสินค้าที่เพิ่มมูลค่า ได้แก่ ข้าว ร้อยละ 16.23 กล้วยเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 3.06 ข้าวโพดหวาน ร้อยละ 11.29 อ้อยโรงงาน ร้อยละ 81.81 สินค้าไม้ยืนต้น ร้อยละ 10.47 หลังการพัฒนาและประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกษตรกรมีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้น อาทิ การใช้ระบบปรับพื้หน้าด้วยเลเซอร์และใช้เครื่องอากาศยาน ไร้คนขับ (โดรน) สำหรับพ่นปุ๋ยและสารเคมีใน แปลงข้าว เฉลี่ย 2,546.72 บาทต่อไร่ (ร้อยละ 75.95) การรับบริการยืมเครื่องจักรกลและ อุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยวและอัดฟางก้อน 1,458.82 บาทต่อไร่ การใช้เทคโนโลยีระบบน้ำ อัจฉริยะในแปลงข้าวโพดหวาน 5,663.52 บาท ต่อไร่ (ร้อยละ 45.74) และการจัดการสวน แบบเป็นเลิศในแปลงปาล์มน้ำมัน มีผลตอบแทน สุทธิเฉลี่ย 6,123.51 บาทต่อไร่ (ร้อยละ 42.71)



ในปี 2565 ได้เร่งขยายผลการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้กับเกษตรกรโดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

5.1) ส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรกรอัจฉริยะ โดยจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ 5 แปลง สร้างเครือข่ายบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันของชุมชน 5 แห่ง ถ่ายทอดเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร การทำการเกษตรยุคใหม่ การเกษตรแม่นยำ การเกษตรอัจฉริยะแก่เกษตรกร 4,275 ราย ตลอดจนขับเคลื่อนการใช้ระบบ HandySense ในแปลงเกษตรต้นแบบรวม 16 แห่งทั่วประเทศ ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในพื้นที่ต้นแบบ 16 จุด ที่ผ่านการคัดเลือก เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ขยายผลสู่เกษตรกรที่สนใจ ประกอบด้วยศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน 6 ศูนย์ ได้แก่ 1) ศพก. เครือข่าย ศูนย์เกษตรอินทรีย์ ตำบลท่าดินดำ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พืชปลูกคือหอมหัวใหญ่ 2) ศพก. อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พืชปลูกคือสับปะรด 3) ศพก. อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว พืชปลูกคือพืชผัก 4) ศพก. อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ พืชปลูกคือเห็ดนางฟ้าภูฐานและเห็ดนางรมดำ 5) ศพก. อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พืชปลูกคือเห็ดนางฟ้า และ 6) ศพก. อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

พืชมปลูกคือสตอเบอรี่ และศูนย์ปฏิบัติการในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร 10 ศูนย์ ได้แก่ 1) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านวิศวกรรมเกษตรจังหวัดชัยนาท พืชปลูกคือส้มโอขาวแตงกวา 2) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านวิศวกรรมเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด พืชปลูกคือมะนาววงบ่อซีเมนต์ 3) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงราย พืชปลูกคือกล้วยไม้ 4) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร พืชปลูกคือกล้วยไม้ 5) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดระยอง พืชปลูกคือทุเรียน 6) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี พืชปลูกคือทุเรียน 7) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 2 จังหวัดตรัง พืชปลูกคือพริกไทย 8) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 3 จังหวัดนครราชสีมา พืชปลูกคือมะขามเทศเพชรโนนไทย 9) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และ 10) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 จังหวัดอุดรธานี พืชปลูกคือ พริก หน่อไม้ฝรั่ง มะละกอ และมะเขือเทศ พร้อมฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ





5.2) จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะ 5 แปลง 1 โรงเรือน ใน 6 ชนิดพืช (มะม่วง ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน อ้อย และพืชผัก) ได้แก่ (1) แปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะการผลิตมะม่วงนอกฤดู จังหวัดอุดรธานี (2) แปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนาและข้าวโพดหวาน จังหวัดนครสวรรค์ (3) แปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะปาล์มน้ำมัน จังหวัดสุราษฎร์ธานีและกระบี่ (4) การประยุกต์ใช้ smart sensors และ IoTs ในการผลิตทุเรียน จังหวัดจันทบุรี (5) แปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะอ้อยโรงงาน จังหวัดนครราชสีมา และ (6) โรงเรือนอิวาอัจฉริยะสำหรับการผลิตพืช โดยควบคุมสภาพอากาศอัตโนมัติ (ผักเคล) จังหวัดระยอง

5.3) การพัฒนาระบบการแสดงผลข้อมูลการจัดการระบบการปลูกข้าว โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรกรอัจฉริยะ 2 เทคโนโลยี คือ เทคโนโลยีการจัดการน้ำอย่างประหยัดโดยใช้ท่อน้ำอัจฉริยะ และเทคโนโลยีการจัดการระบบผลิตข้าวเพื่อลดต้นทุนโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรกรอัจฉริยะ รวมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มข้าวอัจฉริยะ ในการติดตามสถานการณ์การผลิตข้าว 1 ระบบ

5.4) จัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรด้านปศุสัตว์ [Motor Pool] แก่กลุ่มเกษตรกรกรียมเพื่อใช้ร่วมกันในการผลิตเสบียงสัตว์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สดแห้ง หมัก ทีเอ็มอาร์ หรือจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ช่วยแก้ไขปัญหาเกษตรกรขาดแคลน เเสบียงสัตว์ในยามจำเป็น ช่วยลดต้นทุนการผลิตเสบียงสัตว์ เกษตรกรสามารถนำเศษวัสดุจากแปลงพืชไร่มาใช้เป็นอาหารสัตว์แทนการเผา จำนวน 6 แห่ง ให้บริการเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในด้านการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการสำรองเสบียงสัตว์ 6,021 ราย

5.5) จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรแม่ข่ายสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรม โดยในระยะที่ 1 ดำเนินการใน 5 สินค้า และ 7 บริษัท ที่รับซื้อผลผลิต ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ มีแปลงใหญ่เข้าร่วมโครงการ 54 แปลง พื้นที่ดำเนินการรวม 48,899.62 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 2,221 ราย คาดว่าเกษตรกรและบริษัทรับซื้อจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานในระยะที่ 1 คิดเป็นมูลค่ากว่า 472 ล้านบาท ส่วนระยะที่ 2 ดำเนินการใน 9 สินค้า และ 19 บริษัท ที่รับซื้อผลผลิต ได้แก่ พืชผัก ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ถั่วเหลือง ยางพารา น้ำยางสด ปาล์มน้ำมัน และมะเขือเทศ มีแปลงใหญ่เข้าร่วมโครงการ 18 แปลง พื้นที่ดำเนินการรวม 14,290.45 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 793 ราย จากการดำเนินงานในระยะที่ 2 คิดเป็นมูลค่ากว่า 162 ล้านบาท



6) ระบบนิเวศการเกษตร

สนับสนุนให้เกษตรกรมีการปรับตัวสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐานและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการยกระดับประสิทธิภาพการผลิต จะช่วยยกระดับภาคเกษตรให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง อาทิ บริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาดได้อย่างเหมาะสม การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ การส่งเสริมการรวมกลุ่มและการทำเกษตรแปลงใหญ่ การเลือกใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลผลิต การรับรองมาตรฐาน ระบบตรวจสอบย้อนกลับ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และช่องทางด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่สูงขึ้น ซึ่งมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย ปี 2565 พบว่า หนวดพืช มีมูลค่า 9,040 บาท/ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2564 จำนวน 744 บาท/ไร่ (8,296 บาท/ไร่) หนวดปศุสัตว์ มีมูลค่า 54,523 บาท/ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2564 จำนวน 9,981 บาท/ตัน (44,542 บาท/ตัน) และหนวดประมง มีมูลค่า 85,174 บาท/ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2564 จำนวน 7,855 บาท/ไร่ (77,319 บาท/ไร่) โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

6.1) การพัฒนาศักยภาพการผลิต การส่งเสริมการผลิต และการจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบครบวงจร ได้แก่

(1) ด้านพืช

(1.1) การผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยปรับปรุงสภาพได้เมล็ดพันธุ์ดี 90,237 ตัน สามารถจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ดีได้ 75,126 ตัน และผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี (ชั้นพันธุ์คัด/พันธุ์หลัก) 2,525 ตัน เสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน 797 แห่ง พัฒนาเครือข่ายการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว 50 ชมรม พัฒนาเทคโนโลยีในการประเมินลักษณะทางการเกษตรของข้าวและการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในข้าว 2 วิธีการ ก่อสร้างศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว 2 แห่ง (ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชัยภูมิ และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุพรรณบุรี) ตลอดจนส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง อาทิ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง พริก แตงโม ข้าวโพดหวาน และอื่น ๆ ที่มีอายุการเก็บเกี่ยวไม่เกิน 120 วัน ให้แก่เกษตรกร 6,572 ราย





(1.2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแก่เกษตรกร 15,000 ราย โดยดำเนินการในสินค้ามันสำปะหลัง สับปะรด อ้อย ไข่ หวาย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา พืชเคี้ยวมัน (มะคาเดเมีย, มะม่วงหิมพานต์) กาแฟ พืชตระกูลถั่ว ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผัก ปาล์มน้ำมัน และมะพร้าว

(1.3) การผลิตพืชพันธุ์ดี เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงพันธุ์ดี และปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ลดการใช้สารเคมีเพื่อการผลิตพืชปลอดภัย รวม 60 ชนิด จำแนกเป็น พืชไร่ 13 ชนิด (ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดเทียน ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดข้าวเหนียว ทานตะวัน งา ถั่วหรั่ง ฝ้าย ข้าวฟ่าง และถั่วพุ่ม) พืชสวน 45 ชนิด (ไม้ผล พืชสมุนไพร พืชผัก พืชอุตสาหกรรม ไม้ดอก) และปัจจัยการผลิต 5 กลุ่ม (กลุ่มชีวอินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช กลุ่มแมลงกำจัดศัตรูพืช กลุ่มชุดตรวจสอบ กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ และกลุ่มเชื้อพันธุ์บริสุทธิ์) โดยมีการกระจายเมล็ดพันธุ์พืชไร่/พืชสวน 860 ตัน ท่อนพันธุ์ (อ้อย/มันสำปะหลัง) 16,837,985 ล้านท่อน ต้นพันธุ์ พืชสวน 796,966 ตัน หน่อพันธุ์ (กล้วย/สับปะรด) 122,480 หน่อ ยอดพันธุ์ (มันเทศ) 239,450 ยอด และแมลงกำจัดศัตรูพืช 8.417 ล้านตัว ปุ๋ยชีวภาพ/ชีวภัณฑ์ 28,872 กิโลกรัม ชุดตรวจสอบ 599 ชุด ไล่เดือนฝอย 13,991 ถุง NPV 58 ลิตร BT 799 ลิตร ไปสู่เกษตรกรรายย่อย 17,744 ราย กลุ่มเกษตรกร 298 กลุ่ม สหกรณ์การเกษตร 9 แห่ง วิสาหกิจชุมชน 4 แห่ง หน่วยงานภาครัฐ 101 แห่ง และหน่วยงานภาคเอกชน 90 แห่ง สนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 156,035 ไร่ ซึ่งจะสามารถลดปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีและสามารถช่วยเหลือพี่น้องอาชีพ และยังชีพเกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติ





(2) ด้านประมง

(2.1) การพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ การให้บริการทางวิชาการในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะเลี้ยง การแปรรูป ผลผลิตสัตว์น้ำและด้านการตลาด 11,641 ครั้ง ปฏิบัติการขุดลอกและกำจัดวัชพืชเพื่อฟื้นฟูแหล่งน้ำ 1.40 ล้าน ลบ.ม. สนับสนุนองค์การระหว่างด้านการประมง 7 องค์กร พร้อมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและชาวประมงที่ประสบภัยต่าง ๆ พัฒนาการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำ ที่มีมาตรฐานผลิตพันธุ์หลัก 9,200 ตัว ผลิตสัตว์น้ำพันธุ์ขยายเพื่อเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์ 1.14 ล้านตัว ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ 507 ล้านตัว บริหารจัดการสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ 11 แห่ง จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล 4 แห่ง ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำทะเลสาบสงขลา 2 เขต เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งสุโขทัย ทุ่งบางระกำ และลุ่มน้ำเจ้าพระยา 13 ครั้ง

(2.2) ฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำประจำถิ่นและสัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ โดยการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำประจำถิ่นและสัตว์น้ำหายากใกล้สูญพันธุ์ 30 ชนิด อีกทั้งปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงสู่แม่น้ำปราณบุรี 2,000,000 ตัว ประกอบด้วย กุ้งทะเล 1,200,000 ตัว ปลากระพงขาว 90,000 ตัว ปลาหินพิชน้ำจืด 700,000 ตัว และปูม้า 10,000 ตัว ซึ่งพันธุ์สัตว์น้ำส่วนหนึ่งได้มอบให้กับองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์แม่น้ำปราณบุรี รวม 17 ชุมชน และปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อเพิ่มผลผลิตในทะเล พื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย พันธุ์กุ้งกุลาดำ 1,000,000 ตัว และพันธุ์ปูม้า 20,000 ตัว

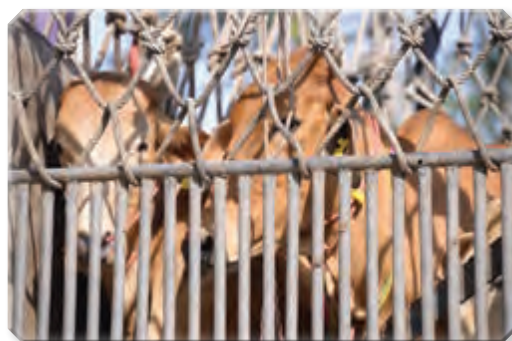
(2.3) การกำหนดมาตรการและการอนุญาตให้เป็นไปตามพระราชกำหนดการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 23 ฉบับ ออกหนังสืออนุญาต ใบอนุญาต และหนังสือรับรองตามพระราชกำหนดการประมง พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 73,887 ฉบับ รวมถึงสำรวจและประเมินสถานะทรัพยากรประมงของสัตว์น้ำในน่านน้ำไทย เพื่อบริหารจัดการแหล่งน้ำ 307 ครั้ง





(3) ด้านปศุสัตว์

(3.1) การป้องกันโรค เสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 136,541 ตัว ควบคุมประชากรสัตว์ด้วยการทำหมัน 20,549 ตัว รวมถึงเฝ้าระวังโรคในสัตว์เลี้ยงและบริการดูแลสุขภาพช้าง ตลอดจนดำเนินการทดลองผลิตวัคซีนต้นแบบโรคลัมปี สกิน ใน platform ที่เรียกว่า inactivated virus vaccine โดยผลการทดสอบประสิทธิภาพโรคลัมปี สกิน ในระดับห้องปฏิบัติการให้ผลเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง จึงพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อขยายกำลังการผลิตสู่ pilot scale ด้วยเทคโนโลยี roller culture โดยมีปริมาณการผลิตที่ 50,000 โด๊สต่อเดือน และทดสอบประสิทธิภาพของวัคซีนในพื้นที่จริง (field trial) ณ ฟาร์มโชคชัย อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ซึ่งผลการกระตุ้นภูมิคุ้มกันในสัตว์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้มีปริมาณวัคซีนเพียงพอต่อความต้องการใช้สำหรับการควบคุมและป้องกันภายในประเทศ รวมถึงสัตว์นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน และลดภาระการนำเข้าวัคซีนจากต่างประเทศจึงเริ่มขยายกำลังการผลิตสู่ระดับอุตสาหกรรม (large scale หรือ Industrial scale) และปรับปรุงอาคาร Roller unit เดิมของฝ่ายผลิตวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย เพื่อรองรับการขยายกำลังการผลิตสู่ industrial scale คาดว่าจะมีปริมาณการผลิตที่ 100,000 โด๊สต่อเดือน



(3.2) การเฝ้าระวังป้องกันเชิงรุก ควบคุมและป้องกันโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) โรคคางทูมในม้า (AHS) และโรค COVID-19 ในสัตว์เลี้ยงกลุ่มเสี่ยง 210,828 ตัวอย่าง บริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทดสอบโรค ถ่ายพยาธิ พัฒนาระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) ตรวจรับรองฟาร์มปลอดโรค รณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรค รวม 15.59 ล้านตัว

(3.3) การพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกร ด้วยการติดตามวิเคราะห์แก้ไข ปัญหาให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร อาสาปศุสัตว์ และมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรกร 8,582 ราย ผลิตพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีตามเกณฑ์มาตรฐานให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์นำไปขยายเป็นพ่อ-แม่พันธุ์สัตว์ 879,191 ตัว ผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีตามมาตรฐานแต่ละชั้นพันธุ์ ปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้ได้คุณภาพดี ผลิตท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ 45,760 ตัน พัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง 222,211 ตัว และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ พัฒนาอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกร 661 ราย



(3.4) การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดภายใต้กฎหมายต่าง ๆ อาทิ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 รวม 326 ครั้ง (จับกุม 206 ครั้ง และยึดทำลาย 120 ครั้ง) มูลค่า 177.33 ล้านบาท พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าเพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 รวม 10 ครั้ง มูลค่า 81,153 บาท และพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 รวม 30 ครั้ง มูลค่า 9,000 บาท

(3.5) การจับกุม ยึดของกลางซากสัตว์แช่แข็งลักลอบนำเข้าจากต่างประเทศ ปี 2565 ได้แก่ เนื้อและเครื่องในสุกร 13 ครั้ง รวม 350,648 กิโลกรัม มูลค่า 94.39 ล้านบาท เนื้อและเครื่องในโค 4 ครั้ง รวม 60,298 กิโลกรัม มูลค่า 8.84 ล้านบาท เนื้อและเครื่องในกระบือ 3 ครั้ง รวม 10,451 กิโลกรัม มูลค่า 1.83 ล้านบาท รวมทั้ง เนื้อและเครื่องในไก่ 8 ครั้ง รวม 200,480 กิโลกรัม มูลค่า 14.43 ล้านบาท

(4) การพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ นับตั้งแต่ ปี 2559 - 2565 (ณ เดือนกันยายน 2565) มีพื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 8,955 แปลง เกษตรกร 497,802 ราย พื้นที่ 8.03 ล้านไร่ มูลค่าเพิ่มจากการดำเนินงานสะสม 6 ปี พบว่า มีมูลค่าเพิ่มจากการลดต้นทุนการผลิต 31,145.73 ล้านบาท และการเพิ่มผลผลิต 40,429.37 ล้านบาท รวม 71,575.10 ล้านบาท เกษตรกรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรรวม 188,493 ราย ได้แก่ 1) GAP 148,479 ราย 2) เกษตรอินทรีย์ 22,589 ราย 3) RSPO (ปาล์มน้ำมัน) 3,323 ราย และ 4) อื่น ๆ (PGS กลุ่มรับรองตนเอง) 14,102 ราย เชื่อมโยงการตลาดชื่อดังลงล่วงหน้า 921 แปลง ตลาดอื่น ๆ 8,045 แปลง ตลาด Online 489 แปลง และแปลงใหญ่ผักที่เชื่อมโยงกับ Modern Trade 11 แปลง แบ่งเป็น บ.เทสโก้โลตัส จำกัด 4 แปลง บ.เซ็นทรัล จำกัด 5 แปลง Big C 1 แปลง Makro 1 แปลง รวมถึง ตลาดออนไลน์กับ บ.ไปรษณีย์ไทย 6 แปลง





(5) การสนับสนุนการตลาด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายดำเนินการ “ตลาดนำการผลิต” และ “เกษตร 4.0” สู่การเป็นเกษตรทันสมัยที่ผ่านกระบวนการทำเกษตรรูปแบบสมัยใหม่มีการนำเทคโนโลยีและข้อมูลทันสมัยมาปรับใช้ เพื่อทำการผลิตอย่างแม่นยำ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตร ที่มีมูลค่าสูง มีคุณภาพปลอดภัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน โดยมุ่งเน้นการสร้างให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรที่มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรครบวงจร เกษตรกรได้รับการพัฒนา ทั้งความรู้และประสบการณ์จริงในด้านการตลาด การบัญชี โลจิสติกส์สินค้าเกษตร สามารถวางแผนการผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง ทั้งตลาด Offline และ Online และมีการบูรณาการร่วมกันของภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ และเกษตรกร ขยายช่องทางการจำหน่ายที่ครอบคลุม รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการตลาดให้เข้มแข็งและมั่นคง สามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

(5.1) ตลาดภายในพื้นที่ “ตลาดเกษตรกร” 77 จังหวัด โดยพัฒนาความรู้ทักษะด้านการตลาดแก่เกษตรกร 1,627 ราย เป็นแหล่งรองรับสินค้าจากการดำเนินการส่งเสริมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้การบริหารจัดการสินค้าเกษตร พัฒนาตลาดเกษตรกรให้มีอัตลักษณ์และเป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรหลักของเกษตรกรในพื้นที่ มูลค่ารวม 200.24 ล้านบาท

(5.2) ตลาด Modern trade เป็นการลงนามบันทึกข้อตกลงความเข้าใจด้วยความร่วมมือ (MOU) กับบริษัท Tesco Lotus, Big C และ Makro เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาเกษตรกร ผลักดันให้เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่าย สามารถวางแผนการจัดซื้อ-ขาย สร้างความมั่นคงทางอาชีพแก่เกษตรกร มูลค่ารวม 22.88 ล้านบาท

(5.3) ตลาดกลางค้าส่งขนาดใหญ่ เป็นการลงนามบันทึกข้อตกลงความเข้าใจด้วยความร่วมมือ (MOU) กับ บริษัทไทยแอ็กโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด (ตลาดไท) เพื่อสนับสนุนนโยบายตลาดนำการผลิต และการส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย เน้นการส่งเสริมการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ มูลค่ารวม 927.00 ล้านบาท

(5.4) ตลาดเฉพาะกิจ เป็นกิจกรรมความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงภาคเอกชน ห้างสรรพสินค้า จำหน่ายสินค้าในรูปแบบค้าส่งร่วมกับบริษัท ไพรซิเดนท์ จำกัด สร้างประสบการณ์ให้กับเกษตรกรในวิถีการตลาดที่หลากหลาย มูลค่ารวม 7.31 ล้านบาท





(5.5) ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ โดยร่วมกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด บริษัท LAZADA Thailand บริษัท Kerry Express (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท Shopee (ประเทศไทย) จำกัด และแนะนำให้เกษตรกรจำหน่ายสินค้าด้านการเกษตรผ่านทาง social media เช่น Facebook, Line, Line official, Instagram โดยอบรมเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ รวม 600 ราย รวมทั้งพัฒนา www.ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมเกษตรกรและจำหน่ายผลผลิตการเกษตร มูลค่ารวม 190.07 ล้านบาท

(5.6) ตลาดช่องทางอื่น ๆ เป็นการเพิ่มพื้นที่การจำหน่ายให้กับเกษตรกร อาทิ

- พื้นที่ตลาดนัดกรมส่งเสริมการเกษตร พื้นที่ตลาดนัดกรมวิชาการเกษตร พื้นที่โรงอาหารของศาลอาญารัชดา การขายแบบ Preorder และช่วงผลผลิตล้นตลาด อาทิ ส้มโอ ดอกกล้วยไม้ มะขาม มะม่วง เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรเรียนรู้พฤติกรรมของผู้บริโภคในระดับต่าง ๆ มูลค่ารวม 1.95 ล้านบาท

- การจัดกิจกรรม "เชื่อมโยงข่าวสารไทยสู่ตลาดชุมชน" 9 ครั้ง สามารถระบายข่าวสารได้ 45.77 ตัน มูลค่าการจำหน่าย 1.29 ล้านบาท

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ตลาดผลไม้ไทยยุคใหม่สู่ตลาดออนไลน์ โดยผลไม้สดที่นำมาจำหน่าย อาทิ มะม่วงเขียวเสวย มะม่วงอกร่อง กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ ชมพูทับทิม น้อยหน้า ส้มโชกุนเบตง ลำไย มะละกอ อโวคาโด ฝรั่งกิมจู และผลไม้แปรรูป มูลค่าการจำหน่าย 605,286 บาท

- การจัดกิจกรรม "ผลไม้ฤดูร้อน สดจากสวน ชวนมาชิม" ระหว่างวันที่ 1 - 10 เมษายน 2565 มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วม 44 กลุ่ม สมาชิกรวม 625 ราย มูลค่าการจำหน่าย 3.55 ล้านบาท

- การจำหน่ายสินค้าตลาดสด อ.ต.ก. ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ Ortorkor.com, Facebook : Ortorkor Delivery และ Line Man เป็นช่องทางในการเพิ่มความสะดวกรสบายให้กับผู้บริโภค มีความสะดวกในการจับจ่าย วัสดุแบบ One-stop service แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นตลาดสด



■ การขยายตลาดออนไลน์ในรูปแบบไลฟ์สด เพื่อส่งเสริมการบริโภคผลไม้ช่วงฤดูกาล ออกสู่ตลาดมากช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2565 โดยการขยายตลาดออนไลน์ในรูปแบบไลฟ์สด จัดมหกรรม ช้อปออนไลน์ จำหน่ายทุเรียนและมังคุด ราชาและราชินีแห่งผลไม้ไทย เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ อีกทั้งอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภคได้สามารถสั่งซื้อผลผลิตคุณภาพดีจากสวนเกษตรกรโดยตรง ในราคาที่เหมาะสม และการันตีคุณภาพมาตรฐานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคัดเลือก สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มแปลงใหญ่ ที่มีผลผลิตทุเรียนและมังคุด ได้คุณภาพมาตรฐาน เข้าร่วมแคมเปญ บนแพลตฟอร์มของลาซาด้า ขณะที่ทางสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมกระจายสินค้าเข้าสู่กลุ่มอุตสาหกรรม และ อ.ต.ก. ร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย โดยมีไปรษณีย์ไทย และเคอรี่ ร่วมสนับสนุนการขนส่งในอัตราพิเศษ

6.2] การพัฒนาทรัพยากรเพื่อการผลิต

(1) พื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดิน

(1.1) ปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดิน 1 ฐานข้อมูล โดยจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล ทรัพยากรดินในพื้นที่การเกษตรลุ่มน้ำให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรดิน ในพื้นที่ลุ่มน้ำของประเทศไทย และนำไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีศักยภาพ ทางการผลิตที่สูงขึ้นที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในพื้นที่

(1.2) การจัดทำฐานข้อมูลแผนการใช้ที่ดิน 1 ฐานข้อมูล โดยการจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล ทรัพยากรดินและแผนการใช้ที่ดิน เพื่อการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551 สนับสนุน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล สนับสนุนงานภายใต้กรอบยุทธศาสตร์(แปลงใหญ่ Agri-Map เขตพัฒนาที่ดิน และ Big Data) ในระดับพื้นที่

(1.3) การพัฒนาและบริการเทคโนโลยีการสำรวจและการจัดทำแผนที่ 5 ล้านไร่ โดยการจัดทำและพัฒนาแผนที่ และจัดทำฐานข้อมูลแผนที่/ข้อมูลภูมิสารสนเทศด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อให้มีความถูกต้อง และทันสมัย นำไปใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การวางแผนการใช้ที่ดิน และงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(1.4) พัฒนาคุณภาพดินตามปัญหาดินเปรี้ยว ดินกรด ดินเค็ม และดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ 100,895 ไร่ ส่งเสริมการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิธีกล (จัดระบบอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มดอนสูงและพื้นที่เสี่ยงภัย ทางการเกษตร) และวิธีพืช (หญ้าแฝก) 682,881.75 ไร่ ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมทั้งปรับปรุง บำรุงดิน ในกิจกรรมเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 2,853 ไร่ การพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง และลุ่มน้ำสาละวิน 630 ไร่ พัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา 1,320.25 ไร่





(1.5) การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบริเวณขอบพรุโต๊ะแดง 1,350 ไร่ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ่งรังสิตแบบบูรณาการ 2,375 ไร่ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรม ในพื้นที่ทุ่งมหาธาตุ 2,300 ไร่ การพัฒนาลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำอิงตอนบน 1,300 ไร่ รวม 12,128.25 ไร่

(1.6) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พื้นฟู และปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ 12 แห่ง จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 3,935 ไร่ ส่งเสริมการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิธีกลและวิธีพืช 682,881 ไร่ พัฒนาที่ดินพื้นที่เฉพาะ 12,128 ไร่ ปรับปรุงคุณภาพดิน (ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินกรด) 100,895 ไร่ รวมถึงการถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วมหลักสูตรการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพแก่เกษตรกร 2,600 ราย

(1.7) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ดินปัญหา รวม 7,932 ไร่ ได้แก่ พัฒนาพื้นที่ทุ่งสัมฤทธิ์ 1,547 ไร่ เพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิมาตรฐานเพื่อการส่งออกในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ 3,000 ไร่ เพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวอินทรีย์และพืชหลังนาเพื่อการส่งออกในพื้นที่ทุ่งมหาทิว 3,385 ไร่

(2) พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและแหล่งน้ำในไร่นา เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร บรรเทาปัญหาภัยแล้งด้วยการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร พื้นที่ขุดสระน้ำเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เกษตรกรเป็นเจ้าของ มีเอกสารสิทธิ์ มีหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการขุดสระน้ำ และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ อาทิ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าขนย้ายเครื่องจักรกล จำนวน 2,500 บาท/บ่อ ให้ผู้รับจ้าง โดยในปี 2565 ขุดสระน้ำ 37,711 บ่อ พื้นที่ได้รับประโยชน์ 75,422 ไร่ คราวเรือนได้รับประโยชน์ 37,711 คราวเรือน

(3) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกร ทฤษฎีใหม่ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่โครงการฯ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมต่อการทำการเกษตร ให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนาที่ดินอย่างถูกต้อง และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม 4,009 ราย

(4) การบริหารจัดการดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี ให้สามารถพัฒนาที่ดินของตนเองให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น 40,000 ราย และวิเคราะห์ดิน น้ำ ปิซ เพื่อจะได้ปรับปรุงบำรุงดิน 59,088 ตัวอย่าง

(5) การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาให้มีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน 51,799 ราย เพื่อให้สามารถต่อยอดองค์ความรู้ด้วยตนเองและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกรรายอื่น ๆ ตลอดจนพัฒนาต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน

(6) การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล 154 ตำบล โดยการสร้างความร่วมมือพัฒนาตำบล ด้วยการขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลไปสู่ Smart Tambon สร้างเครือข่ายบัตรดินดีและการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ดิน สาธิตการบูรณาการเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน รวมถึงจัดตั้งศูนย์พัฒนาที่ดินอัจฉริยะ (ศาลาดินดี)

(7) การปรับปรุงที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวชุมชนนาร่องพะเยาโมเดล สนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำการเกษตรและเพาะปลูกได้ตลอดทั้งปี 1,666 ไร่

6.3] การพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร

(1) เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ รวม 11,150 ราย โดยเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกรในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร 8,830 ราย และถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรผลิตผักพื้นบ้าน 200 ราย ส่งเสริมการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือ 200 ราย เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ยางพารา ทำการเกษตรแบบผสมผสาน 300 ราย และอบรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสู่เกษตรกร 1,620 คน

(2) ส่งเสริมอาชีพประมง โดยการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร 2,028 ราย สนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำภายใต้การบริหารระบบชลประทานเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 8 แห่ง

(3) ธนาคารสินค้าเกษตร พัฒนาและสนับสนุนธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน 15 แห่ง การบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดให้เป็นธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำของชุมชน 80 แห่ง (แห่งใหม่ 20 แห่ง, แหล่งน้ำเก่า (ปี 2562 - 2564) 60 แห่ง) ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ลดต้นทุนแก่เกษตรกร 77 แห่ง การบริหารจัดการธนาคารหมอนไหมแบบครบวงจร 4 แห่ง เกษตรกรได้รับประโยชน์ 105 ราย



(4) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์ 10,884 ราย แนะนำส่งเสริม กำกับดูแลและพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 12,252 แห่ง ฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงิน ชั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์ 2,802 ราย ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 11,800 แห่ง ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงิน ระหว่างสหกรณ์และสมาชิก 11,336 ราย และเตรียมความพร้อมในการอบรมด้านการบริหารจัดการทางการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 80 แห่ง สนับสนุนกลไกการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ 162 ราย และพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน 800 แห่ง



6.4] การอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร โดยสนับสนุนการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ การเกษตร จัดทำและเสนอแนะยุทธศาสตร์แผนพัฒนาและมาตรการทางการเกษตร ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเศรษฐกิจ การเกษตร ศึกษาวิเคราะห์เศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ จัดทำและเผยแพร่สารสนเทศด้านเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินงานบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจการเกษตร ระดับภูมิภาคเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ อีกทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการเกษตร การบูรณาการงานในส่วนภูมิภาค และการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนพัฒนาบุคลากร ให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมืออาชีพ มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรสู่ความเป็นสากล ตลอดจนเป็นค่าใช้จ่ายรายจ่ายประจำที่จำเป็น อาทิ

(1) **บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตาม Agri-Map** เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นการผลิตสินค้าการเกษตรชนิดใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ภูมิสังคมและตลาด สร้างความมั่นคงทางอาชีพเกษตรกร โดยตั้งแต่ปี 2559 - 2565 ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมแล้ว 912,833 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 69 จังหวัด เกษตรกรได้รับผลประโยชน์ทั้งสิ้น 137,687 ราย

การประเมินผลจากการดำเนินงานในปี 2564 พบว่า ด้านความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ การจัดทำฐานข้อมูลสินค้าเกษตร และแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตร สามารถจัดหาพื้นที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 98,305 ไร่ ในพื้นที่ 51 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 103.48 ของเป้าหมาย 95,000 ไร่ โดยเกษตรกรร้อยละ 54.51 ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตแล้ว ก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิจากการปลูกข้าวนาปี 2563/64 เฉลี่ย 667.41 บาทต่อไร่ หลังเข้าร่วมโครงการเกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมแล้ว พบว่า การเลี้ยงปลา ผลตอบแทนสุทธิ 1,845.85 บาทต่อไร่ การปลูกหม่อน ผลตอบแทนสุทธิ 3,494.47 บาทต่อไร่ การปลูกพืชทางเลือก (เช่น ผักสวนครัว กัญชง) ผลตอบแทนสุทธิ 1,437.53 บาทต่อไร่ การทำเกษตรผสมผสาน (เข้าร่วมกับพืชผักสวนครัว) ผลตอบแทนสุทธิ 794.55 บาทต่อไร่ ซึ่งมีผลตอบแทนสุทธิสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ และเกษตรกรพึงพอใจต่อภาพรวมโครงการในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ พื้นที่ที่ได้รับผลผลิตแล้วในภาพรวมเกิดผลตอบแทนสุทธิ 72.00 ล้านบาท และหากได้รับผลผลิตทั้งหมดจากการปรับเปลี่ยนพื้นที่แล้วคาดว่าจะเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจในภาพรวม 94.47 ล้านบาท เกิดผลตอบแทนส่วนเพิ่มเมื่อเทียบกับก่อนมีโครงการคิดเป็น 28.86 ล้านบาท และจะเกิดความคุ้มค่าของโครงการในอีก 2 ปี

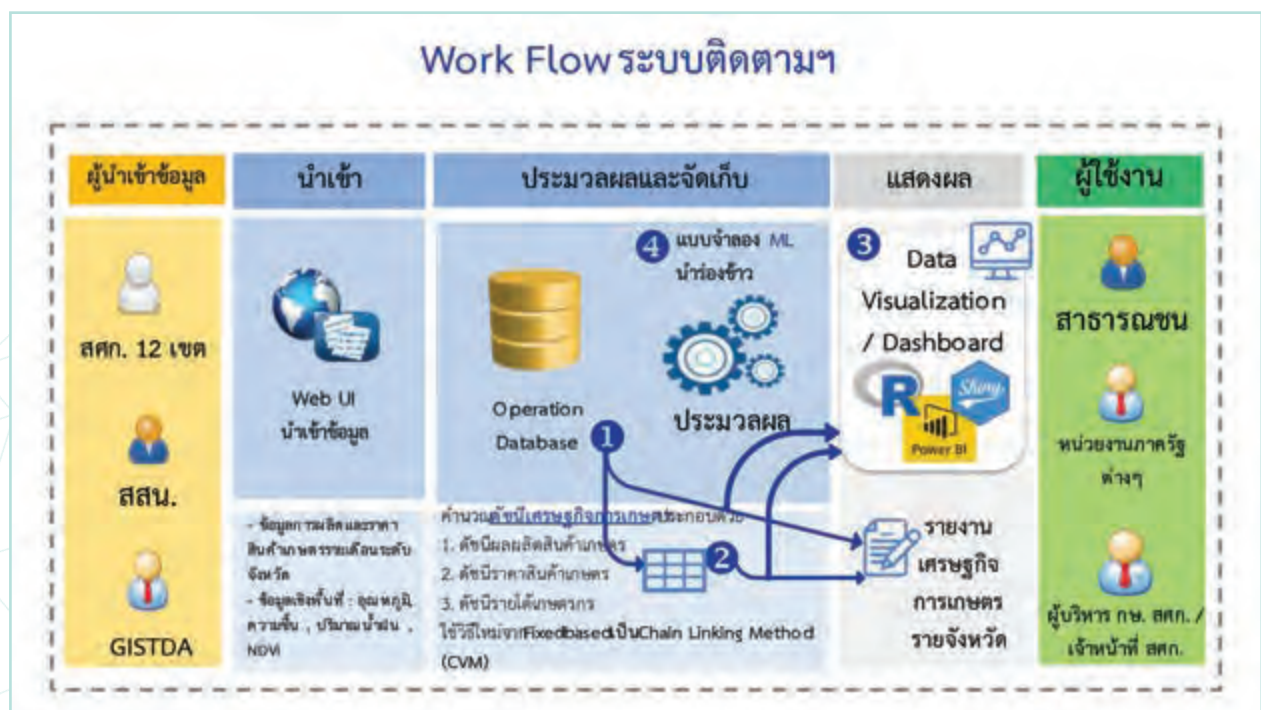
ผลการดำเนินงานในปี 2565 สามารถจัดหาพื้นที่เข้าร่วมโครงการได้ 67,290 ไร่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกทดแทนยางพารา ด้วยการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพันธุ์ดี 65,727 ไร่ ปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น 82,573 ไร่ ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวหรือพืชเศรษฐกิจเชิงเดี่ยว ปรับเปลี่ยนสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสนับสนุนปัจจัยการผลิต 1,000 ราย ปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมให้เกิดประโยชน์ด้วยการปลูกหม่อน 205 ไร่ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต 3,000 ไร่ อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร (พื้นที่ N) 1,000 ราย



(2) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทางารเกษตร อาทิ

(2.1) ระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจระดับจังหวัดและระบบคาดการณ์ผลผลิต นับเป็นอีกหนึ่งความสำเร็จที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี ได้ร่วมกันพัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจภาคการเกษตรของประเทศไทย ที่สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามบริบทต่าง ๆ ของโลก โดยผลสำเร็จของการพัฒนาระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรและระบบคาดการณ์ผลผลิต นอกจากจะทำให้มีข้อมูลคาดการณ์ผลผลิตที่แม่นยำ วางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรไทย รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนปรับสมดุลอุปสงค์และอุปทานในระดับพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การเติม การกระจายสินค้าออกจากพื้นที่ที่มีแนวโน้มเกิดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด ให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และรับทราบการเตือนภัยเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างทันท่วงที

(2.2) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายเดิมให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกพืช 6.22 ล้านครัวเรือน ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 471,337 ฟาร์ม ผู้เลี้ยงสัตว์ 3.67 ล้านราย และชาวสวนยาง 1.46 ล้านราย



(2.3) การจัดทำฐานข้อมูล Big Data กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดการและเชื่อมโยงในระดับแปลงเกษตรกร และพื้นที่ที่มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในทุกระดับ โดยสร้าง Platform เก็บข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น การใช้ Mobile Technology เพื่อให้ได้ฐานข้อมูล Big Data ภาคเกษตรที่แม่นยำ รวดเร็ว ต่อเนื่องในทุกฤดูปลูก รวมทั้งยังมี Web Tool และ Mobile Application ในการประมวลผลข้อมูลจาก Big Data เพื่อวางแผนเชิงพื้นที่ วางนโยบาย และเผยแพร่สู่ทุกภาคส่วนอย่างเข้าใจง่าย ซึ่งในปี 2565 ได้จัดทำ “โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร” เพื่อพัฒนาฐานข้อมูล สำหรับจัดเก็บ และบริการข้อมูลทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง จากหน่วยงานภาคีเครือข่าย รวบรวมชุดข้อมูล (Datasets) นำมาจัดทำเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร และวิเคราะห์ในมิติต่าง ๆ พร้อมเปิดให้บริการผ่านเว็บไซต์ www.oae.go.th และ www.nabc.go.th ประกอบด้วย

■ **ระบบการบูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงาน**

คือ การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงเกษตรฯ ที่ MOU ร่วมกัน รวมทั้งหน่วยงานในต่างประเทศ แหล่งข้อมูลเปิดในอินเทอร์เน็ต และข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบนี้ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบอื่น รองรับการสร้างและปรับปรุงตารางข้อมูลหลักที่ใช้ในการบริการข้อมูล ในรูปแบบ Open Data



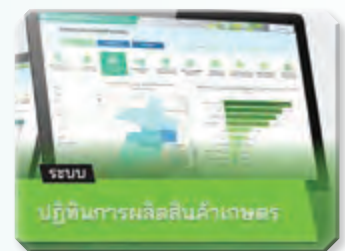
■ **ระบบการวิเคราะห์ข้อมูล ขนาดใหญ่**

(Big Data Analytics) คือ การใช้เครื่องมือ Big Data Analytics และ Big Data Modeling นำมาประยุกต์ใช้งานจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้วยระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่



■ **ระบบปฏิบัติการผลิตสินค้าเกษตร**

คือ ระบบสำหรับการบันทึก และนำเข้าข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนในระดับพื้นที่ ตั้งแต่ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อบริหารจัดการความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการในระดับพื้นที่ ตลอดจนการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ คาดการณ์แนวโน้มการผลิต การวางแผนการผลิตและบริหารจัดการผลผลิตทั้งในพื้นที่ และภาพรวมของประเทศ วางแผน ป้องกัน แก้ไขปัญหาผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดล่วงหน้าได้



■ **ระบบ Coaching Program Platform (CPP)**

คือ ระบบการให้บริการความรู้ด้านการเพาะปลูก และการทำการเกษตรที่ถูกต้องแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป โดยให้บริการผ่าน Web Application และอุปกรณ์ Smart Phone โดยแบ่งเป็น ความรู้ด้านการปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป และการตลาดในรูปแบบข้อความ รูปภาพ และสื่อมัลติมีเดีย



■ **ระบบ Public AI**

คือ ระบบการให้บริการข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางการเกษตร เป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับเกษตรกรในการทำกิจกรรมทางการเกษตร โดยสามารถใช้บริการผ่านทาง Web Application และอุปกรณ์ Smart Phone ให้เกษตรกรสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ



แอปพลิเคชัน (Application)



Coaching Program Platform

ให้บริการความรู้ด้านการเกษตร ที่ถูกต้องแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจ เข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ด้านการเกษตร ด้วยความสะดวกรวดเร็ว



Public AI ผู้ช่วยเกษตรกร มุ่งมั่นเพื่อพัฒนาการเพาะปลูก และช่วยดูแลแปลงปลูกของคุณ จนถึงวันที่เก็บเกี่ยว สามารถใช้งานได้ฟรี

ทั้งนี้ หากท่านใดที่สนใจข้อมูลการให้บริการของระบบฐานข้อมูลการเกษตร สามารถเข้าสืบค้นข้อมูลได้ที่ เว็บไซต์ www.oae.go.th และ www.nabc.go.th หรือ สามารถสอบถามข้อมูลการใช้งานได้ที่ ส่วนงานบริการข้อมูล ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โทร. 0 2579 8161 ในวันและเวลาราชการ

(3) การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ

(3.1) การช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง จากสถานการณ์ราคาขายพาราตกต่ำ ด้วยการสนับสนุนโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ 3 โดยจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกร 1.47 ล้านราย วงเงิน 2,320 ล้านบาท รวมทั้งส่งเสริมการใช้ยางพาราในการซ่อมแซมและปรับปรุงคันคลองชลประทาน 898 คัน

(3.2) การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ในอำนาจของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร รวม 7 ชนิดภัย ในพื้นที่ 56 จังหวัด เกษตรกร 421,297 ราย วงเงิน 6,990.82 ล้านบาท ได้แก่ อุทกภัย ช่วยเหลือเกษตรกร 352,676 ราย วงเงิน 5,490.95 ล้านบาท แบ่งเป็น ด้านพืช 321,019 ราย วงเงิน 4,997.02 ล้านบาท ด้านประมง 26,334 ราย วงเงิน 465.51 ล้านบาท และด้านปศุสัตว์ 5,323 ราย วงเงิน 28.42 ล้านบาท วาตภัย ช่วยเหลือเกษตรกรด้านพืช 1,098 ราย วงเงิน 6.63 ล้านบาท ฝนทิ้งช่วง ช่วยเหลือเกษตรกรด้านพืช 4,270 ราย วงเงิน 100.93 ล้านบาท ฝนแล้ง ช่วยเหลือเกษตรกรด้านพืช 4,916 ราย วงเงิน 65.40 ล้านบาท โรคระบาดพืช ช่วยเหลือเกษตรกรด้านพืช 798 ราย วงเงิน 7.31 ล้านบาท โรคระบาดสัตว์ ช่วยเหลือเกษตรกรด้านปศุสัตว์ 57,488 ราย วงเงิน 1,319.38 ล้านบาท อากาศแปรปรวน ช่วยเหลือเกษตรกรด้านพืช 51 ราย วงเงิน 0.24 ล้านบาท



(3.3) การลงนามบันทึกข้อตกลงความเข้าใจ ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการดำเนินการสร้างทีมงานร่วมมือทางด้านวิชาการ คิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยรูปแบบใหม่ ๆ ขยายขอบเขตของการประกันภัยในปัจจุบันไปสู่สินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ดูแล และคุ้มครองพี่น้องเกษตรกรไทย นอกเหนือไปจากข้าวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามนโยบายของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นพืชเศรษฐกิจพืชรอง หรือสินค้าเกษตรที่มีอนาคตทางการตลาดสูง รวมถึงต่อยอดกรมธรรม์ประกันภัยสินค้าเกษตรที่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการอยู่แล้ว ได้แก่ ทุเรียน ยางพารา อ้อย มันสำปะหลัง ต้นไม้ โคนม และโคเนื้อ รวมไปถึงัญชาในอนาคต

(3.4) การมอบกรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุรายย่อย หรือไมโครอินซัวรันส์ จำนวน 20,000 กรมธรรม์ แก่อาสาสมัครของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) บริษัท ทีคิวเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ที คิว อาร์ จำกัด (มหาชน) โดยให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุมความสูญเสียของร่างกายและชีวิตอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ ในวงเงินเอาประกันสูงสุด 100,000 บาท รวมไปถึงค่าชดเชยจากการขาดรายได้ระหว่างเข้ารับการรักษาตัวในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ภายในระยะเวลา 60 วัน กลุ่มเป้าหมายนำร่อง ได้แก่ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ผู้ทำหน้าที่ประสานงานและเชื่อมโยงการทำงาน ของอาสาสมัครเกษตร ในสาขาต่าง ๆ เกษตรกร องค์กร และหน่วยงานในระดับหมู่บ้าน และเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสำรวจข้อมูล การเกษตร ติดตามและรายงานสถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่ ถือเป็นเตรียมความพร้อมและปกป้องเกษตรกรไว้ล่วงหน้า เพื่อสร้างความเข้มแข็ง เสริมภูมิคุ้มกัน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น



(4) การพัฒนาความร่วมมือและขยายการดำเนินงานด้านการเกษตรต่างประเทศ

ดำเนินการเจรจาพัฒนาความร่วมมือและขยายการดำเนินงานด้านการเกษตรและ/หรือ การเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

(4.1) กิจกรรมการดำเนินงานระดับโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนภายใต้โครงการ หนึ่งประเทศหนึ่งผลิตภัณฑ์ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (The Global Action on Green Development of Special Agricultural Products: "One Country One Priority Product" (OCOP) FAO Regional Office for Asia and the Pacific)



(4.2) การประชุมหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับรัฐมนตรีด้านการค้าระหว่างประเทศแห่ง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

(4.3) การหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น

(4.4) การลงนามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น

(4.5) การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตร และป่าไม้ (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry-AMAF) ครั้งที่ 43 และการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีของจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (AMAF Plus Three) ครั้งที่ 21





(4.6) การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการเกษตรล้านช้าง-แม่โขง ครั้งที่ 4 (The 4th Meeting of Lancang - Mekong Cooperation (LMC) Joint Working Group on Agriculture)

(4.7) การประชุมคณะกรรมการสาขาการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตร ภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia -Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ครั้งที่ 15

(4.8) การเข้าร่วมพิธีเปิดงาน The International Horticultural Expo (EXPO 2022 Floriade Almere) และพิธีเปิดอาคารประเทศไทย (Thailand Pavilion) ณ ราชาอาณาจักรเนเธอร์แลนด์



(4.9) การประชุมคณะกรรมการร่วมด้านการเกษตร ออสเตรเลีย-ไทย ครั้งที่ 22 (The 22nd Meeting of the Australia - Thailand Joint Working Group on Agriculture: JWG) ณ ประเทศออสเตรเลีย

(4.10) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทหารเรือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม น้ำ และการเกษตร แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ในโอกาสเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรกตามคำเชิญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์



(5) การส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

ขับเคลื่อนการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560 อย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผลการดำเนินการ ดังนี้

(5.1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560 ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปผ่านระบบกลางทางกฎหมายและนำมาประกอบการจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพการทำงานเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญามากยิ่งขึ้น

(5.2) การจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจ ดำเนินการรับแจ้งการประกอบธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2560 จนถึง 30 กันยายน 2565 และขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจ 480 ราย แบ่งเป็น ด้านพืช 417 ราย ด้านปศุสัตว์ 49 ราย และด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 14 ราย รวมทั้งเผยแพร่ทะเบียนผู้ประกอบการดังกล่าวให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบก่อนการตัดสินใจเข้าทำสัญญา ซึ่งปัจจุบันมีคู่สัญญา 346,676 ราย แบ่งเป็น ด้านพืช 332,320 ราย ด้านปศุสัตว์ 13,391 ราย และด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 965 ราย

(5.3) การกำกับดูแลการทำสัญญา โดยจัดเก็บสำเนาเอกสารสำหรับการชี้ชวนและร่างสัญญาจากผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตร เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ และติดตามการทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา มีสำเนาเอกสารสำหรับการชี้ชวน 195 ฉบับ แบ่งเป็น ด้านการเพาะปลูก 145 ฉบับ ด้านปศุสัตว์ 47 ฉบับ และด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 3 ฉบับ รวมทั้งมีการจัดทำร่างสัญญาแนะนำของสินค้าเกษตรประเภทต่าง ๆ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจและเกษตรกรนำไปใช้ต่อไป นอกจากนี้ได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น และเฝ้าระวังการทำสัญญาปลูกพืชกระท่อม เพื่อขับเคลื่อนพืชกระท่อมเป็นพืชเศรษฐกิจตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

(5.4) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ร่วมชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในระบบเกษตรพันธสัญญาให้แก่เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการทำสัญญาเลี้ยงไก่กระทง ในรายการ “สถานีประชาชน” ทางสถานีโทรทัศน์ Thai PBS เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2565 และดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในระบบเกษตรพันธสัญญา 17 เรื่อง ในพื้นที่ 30 จังหวัด สามารถช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร 189 ราย โดยผู้ประกอบการทางการเกษตรและเกษตรกรสามารถตกลงกันได้ 128 กรณี และจำหน่ายข้อพิพาท 61 กรณี ทั้งนี้ คู่สัญญามีสิทธินำคดีไปสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการหรือนำคดีไปสู่ศาลได้ต่อ



(6) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตรให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดของแผนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของเกษตรกร ภาคเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ รวมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน อาทิ

(6.1) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570) มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ 2) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการดังกล่าวจะเป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของประเทศใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้ส่วนราชการ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งจะไปสู่การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ



(6.2) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สาขาเกษตรที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน” ประกอบด้วยประเด็นการพัฒนา 3 ประเด็น ได้แก่ 1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร 3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ทั้งนี้ ได้มีการเผยแพร่แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำไปใช้เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี และผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตรในภาพรวมของประเทศต่อไป



(6.3) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทย เป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียนบนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี 2570” ประกอบด้วยประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์ 2) ยกกระดับมาตรฐาน และระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ 3) พัฒนาการตลาดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ 4) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ดำเนินการเสนอแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อทราบ และประกาศใช้แผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถนำแผนปฏิบัติการฯ ไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ต่อไป



6.5] การขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ประกอบด้วย

(1) การวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านพืช และเครื่องจักรกลการเกษตร เป็นผลงานวิจัยดีเด่นประจำปี 2565 จำนวนเป็น 6 ประเภท ได้แก่

(1.1) ประเภทงานวิจัยพื้นฐาน : การค้นหาและพัฒนาเครื่องหมายสnp ใหม่ (Single nucleotide polymorphisms: SNPs) เพื่อร่นระยะเวลาการปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลังให้มีไชยาไนด์ต่ำ ต้านทานโรครากปมและโรคใบด่างมันสำปะหลัง เป็นการพัฒนาเครื่องหมายโมเลกุลที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะความต้านทานโรคและไชยาไนด์ต่ำ

(1.2) ประเภทงานวิจัยประยุกต์ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์สารกำจัดศัตรูพืชจากสารสกัดน้อยหน่า เพื่อการป้องกันกำจัดหนอนใยผักในคะน้า โดยนำสารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่ามาพัฒนาเป็นสูตรผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปได้สูตร EC เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถใช้ในการป้องกันกำจัดหนอนใยผักในแปลงคะน้า และสามารถใช้เป็นสารกำจัดศัตรูพืชทางเลือกเพื่อลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตรหรือการปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานในครัวเรือน และเป็นการสนับสนุนการลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามนโยบายต่อไป



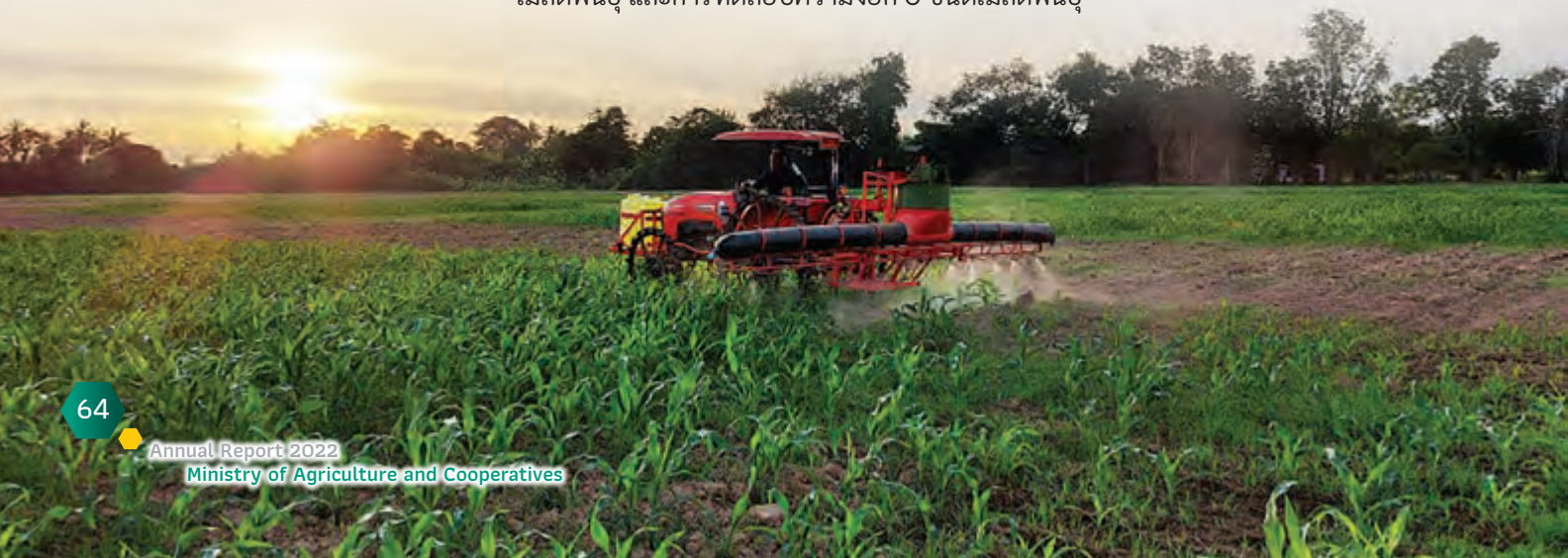


(1.3) ประเภทงานปรับปรุงพันธุ์ : การปรับปรุงพันธุ์ ถั่วเขียว พันธุ์ชยันนา 3 ได้รับการรับรองพันธุ์ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2562 ลักษณะเด่น เป็นถั่วเขียวผิวมันที่ให้ผลผลิตสูง มีขนาดเมล็ดใหญ่ ให้ผลผลิต 232 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ชยันนา 36 และชยันนา 72 ร้อยละ 13 และ 6 ตามลำดับ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 72.2 กรัม มีลักษณะการสุกแก่ของฝักสม่ำเสมอใกล้เคียงกัน ในปี 2562 - 2564 สามารถขยายผลไปสู่เครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์และเกษตรกร นำไปปลูกในพื้นที่รวม 83,700 ไร่ ได้ผลผลิตถั่วเขียว จำนวน 11,878 ตัน สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร 297 ล้านบาท

(1.4) ประเภทพัฒนางานวิจัย : การผลิตสารยับยั้ง เอนไซม์แอลฟา - กลูโคซิเดส จากหอมแดงและการขยายผลเชิงพาณิชย์ การวิจัย ทาสารยับยั้งเอนไซม์แอลฟา - กลูโคซิเดสจากหอมแดง เพื่อทดแทนยาโรคเบาหวาน สังเคราะห์ในอนาคต นอกจากนี้ เอนแคปซูลสารยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส จากหอมแดงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตในรูปแบบแคปซูลเพื่อเป็น อาหารเสริม และได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกลุ่มวิสาหกิจกิจการเกษตร ศรีสะเกษ แฟร์เทรดเพื่อจำหน่ายในระดับเชิงพาณิชย์

(1.5) ประเภทสิ่งประดิษฐ์คิดค้น : การพัฒนาเครื่องพ่น สารป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดแบบอูโมงค์ลม การใช้แรงลมช่วยแทรก หรือตีของเหลวที่พ่นออกมาจากหัวฉีดให้เป็นละอองฝอยขนาด 80 - 90 ไมโครเมตร สามารถลดปริมาณสารได้ร้อยละ 20 จากอัตราแนะนำ และช่วยให้ละอองสารตกสู่ พื้นที่เป้าหมายมีความสามารถในการทำงานสูงกว่าเครื่องพ่นแบบเดิม 20 เท่า ลดอัตราการ สูญเสียสารเคมีนอกพื้นที่เป้าหมาย และสามารถนำมาใช้พ่นไล่เดือนฝอย กำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยลดระดับ ความเสียหายของใบข้าวโพดไม่แตกต่างจากการใช้สารเคมี อย่างมีนัยสำคัญ หลังการพ่นสาร 4 ครั้ง ซึ่งมีจุดคุ่มหนอนอยู่ที่ 489 ไร่ต่อปี เมื่อจ้างพ่นสารในราคา ไร่ละ 60 บาท

(1.6) ประเภทบริการวิชาการ : การขอรับรองห้อง ปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์มาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 ของศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ ได้รับการรับรองความสามารถ ของห้องปฏิบัติการทดสอบจากกองบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม รวม 9 ขอบข่าย ประกอบด้วย การทดสอบความบริสุทธิ์ทางกายภาพ 3 ชนิด เมล็ดพันธุ์ และการทดสอบความงอก 6 ชนิดเมล็ดพันธุ์



(2) การผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร โดยมุ่งให้มีการสร้างและนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปพัฒนาภาคการเกษตรแบบดั้งเดิมสู่การเกษตรสมัยใหม่ เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง เช่น

(2.1) สนับสนุนทุนวิจัยด้านสมุนไพรไทย ตั้งแต่ปี 2557 ถึงปัจจุบัน มากกว่า 250 โครงการ ภายใต้งบประมาณกว่า 500 ล้านบาท โดยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวก. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ตรงตามความต้องการของตลาดโดยการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสารสกัดและวัตถุดิบสมุนไพร เพื่อมุ่งสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ มีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการวิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพรควบคู่ไปด้วย โดยมีตัวอย่างความร่วมมือ อาทิ

(2.1.1) การถ่ายทอดสิทธิต้นแบบกรรมวิธีการสกัดฟ้าทะลายโจรที่ได้ปริมาณสาร Andrographolide สูง มีเสถียรภาพ มีค่าความเป็นพิษต่อเซลล์ต่ำ เหมาะสมสำหรับทำเป็นยาเม็ด ซึ่งเป็นผลงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก สวก. ให้แก่ บริษัท แก้วมังกร เกล็ด จำกัด, มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร, บริษัท ชูกาเวีย จำกัด และบริษัท อุตสาหกรรมเครื่องหอมไทย-จีน จำกัด

(2.1.2) การสร้างความร่วมมือกับ โรงพยาบาลสินแพทย์ และบริษัท เอ็มเอส ไบโอเทค จำกัด พัฒนาผลงานวิจัยกระท่อม เพื่อเดินทางสู่การรักษาโรคแบบ biologically based therapies ในระดับอุตสาหกรรม ที่สามารถสร้างผลกระทบต่อแนวทางการรักษาผู้ป่วยในอนาคต โดยใช้ข้อมูลงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก สวก. ซึ่งเป็นผลงานที่มีศักยภาพ พร้อมให้ภาคเอกชนสามารถนำไปต่อยอดเพื่อไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ในลำดับต่อไป

(2.2) การนำผลงานวิจัยที่ดีที่สุดสู่กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าลดต้นทุนการผลิต หรือแก้ไขปัญหาทางการเกษตร 20 เรื่อง เช่น การถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติงานตามคู่มือการตรวจศัตรูพืชไม้ตัดดอกเพื่อการนำเข้า การขยายผลพันธุ์อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 การขับเคลื่อนเทคโนโลยีการผลิตมันแกวคุณภาพดีได้มาตรฐานและปลอดภัยสู่การเพิ่มมูลค่าและสร้างอัตลักษณ์เด่นพื้นถิ่น จังหวัดมหาสารคาม เป็นต้น

(2.3) การนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากงานวิจัยถ่ายทอดสู่เกษตรกร ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และแปลงใหญ่ 7,104 ราย และมีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์หรือพืชท้องถิ่นได้รับการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตที่เหมาะสม 7 ชนิด คือ ฝ้ายและคราม ทูเรียน ส้มโอ ส้มเขียวหวาน ส้มเกลี้ยง หอมแดง และงาดำ พร้อมจัดทำแปลงสาธิตเพื่อใช้ในการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชอัตลักษณ์ และจัดทำแปลงต้นแบบ ให้สอดคล้องกับฤดูกาลปลูกพืชของเกษตรกร

(2.4) การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา 1 แห่ง ในพื้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย พัฒนางค์ความรู้ด้านพันธุ์ รวบรวมและจำแนกกัญชาสายพันธุ์ไทย รวมถึงพัฒนาพันธุ์ โดยการปรับปรุงพันธุ์ให้ได้สายพันธุ์ลูกผสมที่มีความเหมาะสมสำหรับเพาะปลูกในประเทศไทย และให้สารสำคัญ THC และ CBD ปริมาณสูง มีความสม่ำเสมอ เพื่อใช้เป็นประโยชน์ทางการแพทย์



แผนแม่บท : การท่องเที่ยว

เพื่อสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ และยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาคเกษตรมีส่วนในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัด ตามแผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยบูรณาการภาคีเครือข่ายทุกระดับเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยชุมชน ยกกระดับสินค้าและบริการของชุมชนให้มีอัตลักษณ์บนฐานของทุนวัฒนธรรม จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเพื่อส่งเสริมการตลาดตามจุดเน้นเชิงพื้นที่ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร/จุดเรียนรู้ และซ่อมแซมภูมิทัศน์ให้สวยงามเพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพรองรับนักท่องเที่ยว 77 แห่ง



แผนแม่บท : ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

เพื่อสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ มีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถและความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป 154 แห่ง ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์เป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค มีการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาด รวมถึงต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดเพื่อพัฒนาสู่การแข่งขัน ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการเกษตร และสร้างความมั่นคงยั่งยืนให้กับวิสาหกิจชุมชน

2) พัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีแก่วิสาหกิจชุมชน 200 แห่ง ให้เหมาะสมกับกิจการของวิสาหกิจชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อช่วยให้การบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและดำเนินการได้อย่างมั่นคงพึ่งพาตนเองได้ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจชุมชน อีกทั้งพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเศรษฐกิจชุมชน และต่อยอดเพื่อจดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ที่เข้มแข็งต่อไป



3.

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย แผนแม่บทประเด็นพลังงานสังคม และประเด็นเศรษฐกิจฐานราก โดยปี 2565 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

แผนแม่บท : พลังทางสังคม

เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างพลังทางสังคม เปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการรวมตัวของประชากรภาคการเกษตรกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงภาคีเครือข่าย ในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเป็นพลังสำคัญในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมประชาสังคม โดยดำเนินการใน 2 แผนย่อย ได้แก่ การเสริมสร้างทุนทางสังคม และการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

1) การเสริมสร้างทุนทางสังคม ประกอบด้วย

1.1) การดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดย

(1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แก่เกษตรกร 208,933 ราย ประกอบด้วย ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร 45,603 ราย ด้านปศุสัตว์ 117,800 ราย โรงเรียนที่ได้รับบริการภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 250 โรงเรียน ด้านประมง 5,640 ราย ผลิตสัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ 89.96 ล้านตัว ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี จัดทำประมงโรงเรียน 736 แห่ง ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปัจจัยการผลิต 65,384 ไร่ ก่อสร้างแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สนับสนุนเกษตรกรให้ประกอบอาชีพด้านหม่อนไหม 119 แห่ง ส่งเสริมอาชีพด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมแก่เด็กและเยาวชนในโรงเรียน และทายาทเกษตรกรในชุมชน 57 โรงเรียน ให้บริการทางวิชาการด้านพืชแก่เกษตรกร 2,510 ราย จัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ 6,832.21 ไร่ ส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 75 แห่ง โรงเรียน/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มชาวบ้าน 678 แห่ง





(2) สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชา ให้ผู้เรียนรู้และผู้เข้ารับบริการ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ 709,851 ราย เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร โดยการเปิดให้เข้าชมและเรียนรู้นิทรรศการ และฐานการเรียนรู้ต้นแบบเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรม เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการจัดแสดงนิทรรศการภายในอาคาร และฐานการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติภายนอกอาคาร เพื่อจุดประกายความคิดและสร้างแรงบันดาลใจในการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีผู้เข้าชมและเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ ในรูปแบบปกติ 181,184 ราย และในรูปแบบออนไลน์ 145,434 ราย เช่น Facebook /YouTube : พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ, Zoom Meeting รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่าน Application Line : พิพิธภัณฑ์เกษตรฯ Instagram/TikTok: wisdomkingmuseum และพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง (Virtual Museum) เป็นต้น



(3) ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ผ่านนิทรรศการในอาคาร นิทรรศการกลางแจ้ง และการลงมือฝึกปฏิบัติ เพื่อการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเกิดเจตคติที่ดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ 31,672 ราย แบ่งเป็นรูปแบบปกติ 28,020 ราย และรูปแบบออนไลน์ 3,652 ราย และผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 86.00





(4) จัดตลาดเศรษฐกิจพอเพียง โดยร่วมมือกับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ 11 ครั้ง เป็นตลาดองค์ความรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการการผลิต การตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เกษตรกร และผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์และผลผลิตเกษตรอินทรีย์ต่าง ๆ ภายในงานมีการจัดกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในรูปแบบ Onsite และในรูปแบบ Online รวม 22 ครั้ง เพื่อให้ผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย สร้างรายได้ มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ 10,235 ราย แบ่งเป็นรูปแบบปกติ 2,771 ราย และรูปแบบออนไลน์ 7,464 ราย และผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ 80.44



(5) จัดมหกรรมและนิทรรศการพิเศษ เพื่อเทิดพระเกียรติและเผยแพร่พระเกียรติคุณ พระอัจฉริยภาพด้านการเกษตร พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ 5 ครั้ง ได้แก่ นิทรรศการหมุนเวียน “คิดถึง มีลิ้มเลือน 9” ระหว่างวันที่ 11 - 13 ตุลาคม 2564, งานมหกรรมในหลวงรักเรา “ภูมิพลังแผ่นดิน” วันที่ 3 - 6 ธันวาคม 2564, นิทรรศการหมุนเวียน “เมล็ดพันธุ์ของพระราชชา” ในรูปแบบ Online เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ วันที่ 8 มกราคม 2565, นิทรรศการหมุนเวียน “พันธุ์กรรมสร้างชีวิต” ในรูปแบบ Onsite และรูปแบบ Online ระหว่างวันที่ 1 - 3 เมษายน 2565 และงานมหกรรม “สืบสานงานพ่อ” ในรูปแบบ Onsite และรูปแบบ Online ระหว่างวันที่ 1 - 3 กรกฎาคม 2565





1.2) การพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง

ปัจจุบันการดำเนินงานของโครงการหลวงครอบคลุมพื้นที่สูง 10 จังหวัด ประชากร 130,000 ครัวเรือน ใน 1,116 กลุ่มบ้าน โดยมูลนิธิโครงการหลวงเป็นองค์กรหลักดำเนินงานในพื้นที่ 39 แห่ง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงนำแบบอย่างการพัฒนาของโครงการหลวงไปขยายผลปฏิบัติในพื้นที่อีก 44 แห่ง ด้วยงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลและความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 30 หน่วยงาน แก้ไขปัญหาแบบ มุ่งเป้าคือ ขจัดความยากจน และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง โดยถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร รวม 107,215 ราย ประกอบด้วย ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืช 2,000 ราย ถ่ายทอดความรู้ด้านการประมงแก่ชุมชน 39 แห่ง ผลิตสัตว์น้ำและปล่อยฟื้นฟูแหล่งน้ำ 1.31 ล้านตัว ส่งเสริมและสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้ 190 ครัวเรือน ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ 600 ราย ถ่ายทอดความรู้การผลิตข้าวให้เกษตรกรและราษฎรชาวเขา 300 ราย ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง 80,377 ราย จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปรับปรุงบำรุงดิน 7,388 ไร่ เสริมสร้างความสามารถจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยอบรมการจัดทำบัญชี รับ-จ่าย ในครัวเรือน 32,501 ราย สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งตามศักยภาพ 61 แห่ง ตลอดจนการจัดงาน เติบพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 90 พรรษา “ศิลปหัตถกรรมพื้นที่สูง..กัญชงของแม่” ระหว่างวันที่ 22 - 31 สิงหาคม 2565

ภายในงานนอกจากจะมีการแสดงแฟชั่นโชว์ ชุดชนเผ่าดั้งเดิม ชุดชนเผ่าประยุกต์ เครื่องแต่งกาย ซึ่งได้รับรางวัลการประกวดออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยลายผ้าทอ ผ้าปักชนเผ่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเส้นใยกัญชง ยังมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง “กัญชงไทย สู่ประโยชน์ประชาชน : อาหาร เส้นใย การแพทย์” นำเสนอผลการดำเนินงานสนองพระราชเสาวนีย์ในเรื่องหัตถกรรมและกัญชง เป็นระยะเวลาครบ 15 ปี เกิดผลสำเร็จทั้งด้านการวิจัยและพัฒนาภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เตรียมยกระดับกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจของไทยต่อไป





1.3) การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ดำเนินงานในลักษณะความร่วมมือกันระหว่าง นักวิชาการเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน น้ำ ส่งเสริมการเกษตร กฎหมาย และด้านอื่น ๆ รวม 12 คลินิก ได้แก่ คลินิกดิน โดยกรมพัฒนาที่ดิน คลินิกพืช โดยกรมวิชาการเกษตร คลินิก ปศุสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์ คลินิกประมง โดยกรมประมง คลินิกข้าว โดยกรมการข้าว คลินิกชลประทาน โดยกรมชลประทาน คลินิกสหกรณ์ โดย กรมส่งเสริมสหกรณ์ คลินิกบัญชี โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คลินิกกฎหมาย โดยสำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรกรม คลินิกหม่อนไหม โดยกรมหม่อนไหม คลินิกส่งเสริมการเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตร รวมถึง สำนักงานเกษตรจังหวัด ศูนย์ขยายพันธุ์พืช ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตร (เกษตรที่สูง) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านวิศวกรรมเกษตร และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ เข้าร่วมให้บริการ มีเกษตรกร และประชาชนเข้ารับบริการ 44,119 ราย บริการวิเคราะห์ดิน-น้ำ-พืช 59,088 ตัวอย่าง ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ สารอินทรีย์ 480,060 ราย

2) การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก โดยการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้าง รายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ ในกลุ่มเกษตรกรสูงวัย 1,155 ราย

แผนแม่บท : เศรษฐกิจฐานราก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลัก ในการจัดทำแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีหน่วยงานร่วม บูรณาการ ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวง ทหารยุทธศาสตร์ชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน 15 โครงการ เพื่อมุ่งเน้นปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก ให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม มีการไหลเวียนของระบบเศรษฐกิจ ระหว่างกันเป็นระบบ และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพและการกระจาย รายได้ สามารถลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เสมอภาคจากระดับชุมชน เพื่อให้รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อย เพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการดำเนินงานภายใต้บทบาทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำแนก ตามแผนย่อย ดังนี้

1) การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ด้วยการสร้างองค์ความรู้และทักษะ

ของผู้ประกอบการ การส่งเสริมผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงทรัพยากรอย่างเหมาะสม รวมถึงแนวทางการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนามาตรฐานและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์และบริการ การส่งเสริมการเข้าถึงการตลาด การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ

1.1) พัฒนากิจกรรมในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้

โดยนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านสานต่ออาชีพการเกษตร 819 ราย ด้วยการให้ความรู้การจัดทำแผนพัฒนาองค์กร แผนธุรกิจ และการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างโมเดลต้นแบบ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้สร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ลูกหลานสมาชิกสหกรณ์ เพื่อสร้างสมาชิกเกษตรกรรุ่นใหม่ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่ ลูกหลานสมาชิกสหกรณ์หันกลับมาทำอาชีพการเกษตร และอยากกลับสู่ถิ่นบ้านเกิดมากขึ้น โดยใช้แนวทางของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพทางการเกษตรและดำรงชีวิต จะทำให้มีรายได้หลักจากการทำการเกษตรสามารถดำรงชีพได้อย่างยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

1.2) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ปัจจุบันมี ศพก.หลัก 882 ศูนย์ (อำเภอละ 1 ศูนย์) และศูนย์เครือข่ายหรือจุดเรียนรู้อื่น ๆ ที่เป็นจุดเรียนรู้เฉพาะทาง 13,954 ศูนย์ กระจายอยู่ทุกอำเภอทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทยยังพบการระบาดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ศพก. เป็นไปในรูปแบบผสมผสานทั้งแบบเผชิญหน้า (Onsite) และรูปแบบผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล/โปรแกรมต่าง ๆ (Online) โดย ศพก. สามารถเป็นจุดให้บริการด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในการอบรม/ดูงาน 43,586 ราย มีการบริการข้อมูล ข่าวสาร/วิชาการ 3,687 ครั้ง และให้บริการอบรมด้านการเกษตรต่าง ๆ อาทิ ด้านการประมง 70,560 ราย พัฒนาและยกระดับศูนย์ฯ เครือข่ายด้านการประมง (รายเก่า) ให้เป็นต้นแบบในจังหวัด 6,174 ศูนย์ พัฒนาความพร้อมและปรับปรุงฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ของศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด รวมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาดูงาน และศูนย์กลางในการฝึกอบรม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตที่เหมาะสมสู่เกษตรกรและผู้สนใจ 9,000 ราย พัฒนาศักยภาพ ศพก. ด้านหม่อนไหม และส่งเสริมพัฒนาให้บริการ และจุดเรียนรู้ด้านหม่อนไหม 216 ราย





1.3) พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer มีความรอบรู้ในระบบการผลิตด้านการเกษตร แต่ละสาขา สามารถวิเคราะห์ เชื่อมโยงและบริหารจัดการการผลิตและการตลาด โดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ คำนึงถึง คุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม อาทิ อบรมและพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Young Smart Farmer และพัฒนาให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) 11,695 ราย พัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ (Agri - biz Idol) พัฒนากลไกการขับเคลื่อน สร้างเครือข่ายและเผยแพร่ ผลงานของผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ 90 ราย สร้างและพัฒนาชาวนา ปราดเปรื่อง 1,157 ราย พัฒนาศักยภาพ Smart Farmer หมอนไหม สู่อุตสาหกรรม 677 ราย ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปศุสัตว์ การแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ให้กับเกษตรกร อาสาปศุสัตว์ เพื่อพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ ผู้ประกอบการ ด้านการเกษตร 3,860 ราย สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้ได้รับความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรรวม 700 ราย พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีสู่การเป็น Smart Farmer 1,230 ราย



2) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เพื่อช่วย ขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งในด้านของการกระจายรายได้สู่ชุมชน และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้คนในพื้นที่ ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ด้วยการ

2.1) มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01) แก่เกษตรกร ตั้งแต่ ปี 2557 ถึง ปี 2565 รวม 67 จังหวัด จำนวน 442,351 ราย เนื้อที่ 2,758,766 ไร่ โดยเฉพาะในปี 2565 ดำเนินการ 66 จังหวัด 28,369 ราย เนื้อที่ 233,653 ไร่ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 31 พื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ของเกษตรกร 300 ราย ส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและแจกปัจจัย การผลิตแก่เกษตรกร 1,950 ราย พัฒนา ความเข้มแข็งทักษะความรู้แก่เกษตรกร ส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่สมาชิกสหกรณ์ 2,718 ราย



2.2] จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ ศักยภาพให้แก่กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร 539 กลุ่ม พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกหอมเลียงใหม่ 20 กลุ่ม

2.3] พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โดยพัฒนา ผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูปและขอขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า OTOP 9 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สเตอร์โคขุนเจ้าพระยา ไก่ย่างสมุนไพรกระวาน หม่าชัยภูมิ หมูหันแกงกระเบา เนื้อสะเต๊ะ เนื้อแดดเดียว ไส้กรอกโคขุน เห็ดโคนเลาขวัญ แกงแพะทะเลใต้ และไก่สับเบตงพิกุลทอง

2.4] ส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการ ตลาดข้าว 319 กลุ่ม โดยพัฒนากระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป พัฒนาการตลาดยุคใหม่ 154 แห่ง พัฒนากลไกการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 284 แห่ง และพัฒนาตลาดเกษตรกรให้เป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร 77 จังหวัด

2.5] ช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ด้วยการลดดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับต้นเงินกู้ 300,000 บาทแรกในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้แทนสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร 973 แห่ง 353,267 ราย

2.6] พัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชี วิสาหกิจ สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ให้แก่วิสาหกิจชุมชน 200 แห่ง

ทั้งนี้จากการติดตาม พบว่า ในภาพรวมการขับเคลื่อนทั้ง 15 โครงการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ที่ค่าคะแนน 3.85 และ 4.16 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพในด้านต่าง ๆ และร้อยละ 90.24 ได้นำความรู้ไปปฏิบัติและต่อยอด มีการเชื่อมโยงตลาด รวบรวมผลผลิต ส่งเสริมเครื่องหมายตลาดสินค้าเกษตรในพื้นที่ ส่งผลให้ปี 2565 ชุมชนสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ คิดเป็นมูลค่า 244,189 ล้านบาท โดยแบ่งการดำเนินงาน 3 แนวทาง คือ ต้นทาง การพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุนและที่ดินทำกิน 181,344 ราย (ร้อยละ 100.08) และได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ 134,897 ราย (ร้อยละ 100.90) กลางทาง การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการชุมชน สามารถพัฒนาสถาบัน/วิสาหกิจชุมชน 584 กลุ่ม เกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน 3,800 ราย พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน 4,619 ผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 99.06) ปลายทาง การพัฒนากลไกการตลาดและระบบบริหารจัดการ สามารถเชื่อมโยงตลาดการค้าข้าว 319 กลุ่ม (ร้อยละ 212.67) ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการตลาด เชื่อมโยงเครือข่าย/คัลส์เตอร์ให้สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร 262 กลุ่ม (ร้อยละ 179.45) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดชุมชนและวิสาหกิจชุมชน 467 แห่ง (ร้อยละ 718.46) เกิดมูลค่าการค้าสินค้าและบริการชุมชนที่ได้รับการส่งเสริม 2,892 ล้านบาท (ร้อยละ 350.55) พัฒนาผู้ประกอบการชุมชนด้านการบริหารจัดการและการตลาด 7,446 ราย (ร้อยละ 118.57) สามารถสร้างรายได้ 956.17 ล้านบาท (ร้อยละ 117.76) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาด 80,013 ครั้ง (ร้อยละ 100) โดยในปี 2565 มีมูลค่าสินค้าชุมชนที่จำหน่ายได้ 244,189 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.34 จากปี 2564 มูลค่า 278,570 ล้านบาท



4.

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เน้นหลักของการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ รักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินความพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับ และขยายระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บท : การเติบโตอย่างยั่งยืน

เพื่อการอนุรักษ์คุ้มครอง พื้นฟู และสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพให้มีระบบนิเวศที่สมดุล สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเมืองและชุมชนให้มีระบบนิเวศที่สมดุล ดูแลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการมลพิษทั้งระบบ ตลอดจนการพัฒนาและดำเนินการโครงการที่ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศให้พัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างมีคุณภาพ ตามแนวทางการเติบโตอย่างยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมดำเนินการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล โดยถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาทำลาย ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเดิม มุ่งสู่การทำเกษตรปลอดการเผาแก่เกษตรกร 17,640 ราย ส่งเสริมการไถกลบตอซังในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกข้าว ข้าวโพด ในพื้นที่ 68 ตำบล 37 อำเภอ 9 จังหวัดภาคเหนือ รวม 39,421 ไร่ และผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. 1,800 ตัน



แผนแม่บท : การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

เพื่อปรับสมดุลการบริหารจัดการน้ำ ในการอุปโภคบริโภค เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมทั้งการพัฒนาการจัดการลุ่มน้ำ เพื่อเพิ่มความมั่นคงและผลิตผลด้านน้ำในทุกภาคส่วนของประเทศ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินงาน เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ การใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม การขาดแคลนน้ำภาคการผลิตน้ำอุปโภคบริโภคและเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำป้องกันและบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ โดยตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงปัจจุบันมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ 101 โครงการ ขนาดกลาง 889 โครงการ และขนาดเล็ก 20,239 โครงการ พื้นที่ชลประทานรวม 34.88 ล้านไร่ และปริมาณน้ำเก็บกัก 82,960.68 ล้าน ลบ.ม.



ปี 2565 ดำเนินการผันน้ำจากกลุ่มน้ำแม่กลองมาสู่แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างในช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/65 (1 พฤศจิกายน 2564 - 30 เมษายน 2565) จำนวน 494 ล้าน ลบ.ม. จัดสรรน้ำช่วงฤดูแล้งปี 2564/65 จำนวน 22,998 ล้าน ลบ.ม.

นอกจากนี้ยังได้ดำเนินกิจกรรมสำคัญ ๆ ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

1.1) ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่

13 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่วงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่ (2) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ จังหวัดระยอง (3) โครงการเขื่อนทดน้ำผาจุก จังหวัดอุดรธานี (4) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี (5) โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี (6) โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรธานี (7) โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำป้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพะเยา (8) โครงการประตูละบายน้ำศรีสองรัก จังหวัดเลย (9) โครงการพัฒนากลุ่มน้ำห้วยหลวงตอนล่าง จังหวัดหนองคาย (10) โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยกรอกเคียน จังหวัดฉะเชิงเทรา (11) โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ (12) โครงการประตูละบายน้ำบ้านก้อพร้อมระบบส่งน้ำ จังหวัดสกลนคร และ (13) โครงการอ่างเก็บน้ำลำน้ำชี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ

1.2) การปรับปรุงงานชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพส่งน้ำ ระบายน้ำในพื้นที่ชลประทานเดิม โดยพื้นที่ชลประทานเดิมได้รับการปรับปรุง 694,160 ไร่



1.3) การจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน โดยสำรวจออกแบบและจัดหาที่ดิน ก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลาง ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชน/ชนบท ก่อสร้างแก้มลิงตลอดจนทำการศึกษา สำรวจ ออกแบบ และจัดหาที่ดิน ดำเนินการแล้วร้อยละ 63.72 ปริมาณเก็บกักเพิ่มขึ้น 140.89 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่เพิ่มขึ้น 162,400 ไร่



2) ปรับปรุงทางน้ำ ทางดินน้ำ พื้นที่รับน้ำนอง

เขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน จัดทำผังเมือง และระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจ โดยดำเนินโครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอหาดใหญ่ (ระยะที่ 2) จังหวัดสงขลา โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการคลองระบายน้ำหลัก บางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ (ระยะที่ 1) โครงการ ประตุระบายน้ำลำน้ำพุง-น้ำท่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร และโครงการปรับปรุงคลองยม - น่าน โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ

3) พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย

ป้องกันระดับความเค็มและลดน้ำเสียจาก แหล่งกำเนิดชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจ ลดการใช้น้ำภาคอุตสาหกรรมและพื้นที่ชลประทานเดิม โดยดำเนินการจัดรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม 23,510 ไร่ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรม 67,829 ไร่ และเปิดโครงการ พัฒนาและฟื้นฟูคลองพระพิมล จ.นนทบุรี ให้กลับมามีสภาพดีดังเดิม พร้อมส่งเสริม และพัฒนาวิถีชีวิตสองฝั่งคลองให้มีความ อยู่ดีกินดี สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับ ประชาชนสองฝั่งคลองเพื่อเป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ เป็นต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป และเพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาส สมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ครบรอบ 70 พรรษา โดยโครงการดังกล่าวมีระยะเวลา ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2565 - 2567

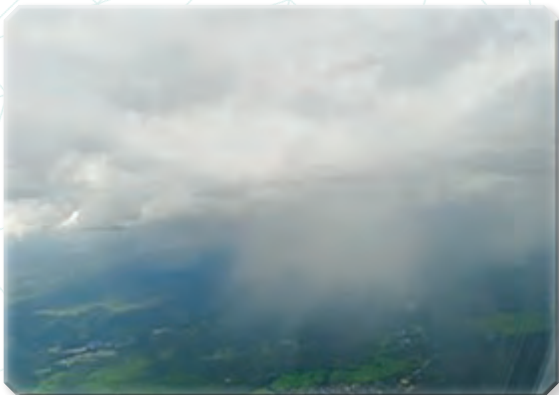


4) ปฏิบัติการฝนหลวง

เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง สร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ และเพิ่มปริมาณน้ำฝนในพื้นที่เกษตรกรรม เพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็น น้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง และยังช่วยลดความหนาแน่นของหมอกควัน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM10 และ PM2.5) รวมทั้งบรรเทาและลดความเสียหายจากการเกิดพายุลูกเห็บ โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 16 หน่วยปฏิบัติการ ขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวง 679 วัน ฝนตก 663 วัน ปริมาณฝนจากการปฏิบัติการในพื้นที่ การเกษตร 1,076.12 ล้าน ลบ.ม. แบ่งการดำเนินการออกเป็น

4.1) การป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง ดำเนินการ 2 ช่วง ดังนี้

(1) ช่วงที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 - 31 ตุลาคม 2564 เป็นการติดตามเฝ้าระวังสภาพอากาศ โดยมีการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 5 หน่วยปฏิบัติการ คือ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก พิษณุโลก อุดรธานี และจังหวัดขอนแก่น มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 100



(2) ช่วงที่ 2 ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ - 31 สิงหาคม 2565 เป็นการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝนให้พื้นที่เกษตรกรรมในช่วงเริ่มฤดูเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจประจำปี โดยมีการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 16 หน่วยปฏิบัติการ คือ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก แพร่ พิชณุโลก นครสวรรค์ ลพบุรี กาญจนบุรี อุตรธานี ขอนแก่น อุดรราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สระแก้ว จันทบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 97.54

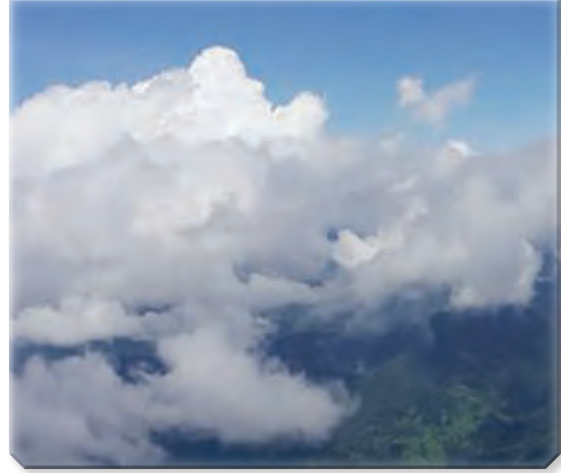
4.2) การเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ เป็นการปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่าง ๆ ทั่วประเทศที่ยังมีปริมาณน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง และเพื่อสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

(1) ช่วงที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 - 31 ตุลาคม 2564 โดยมีการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 5 หน่วยปฏิบัติการ คือ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก พิชณุโลก อุตรธานี และจังหวัดขอนแก่น ทำให้มีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ จำนวน 11 แห่ง รวม 3.50 ล้านลูกบาศก์เมตร

(2) ช่วงที่ 2 ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ - 31 สิงหาคม 2565 โดยมีการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 16 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก แพร่ พิชณุโลก นครสวรรค์ ลพบุรี กาญจนบุรี อุตรธานี ขอนแก่น อุดรราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สระแก้ว จันทบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำให้มีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ จำนวน 58 แห่ง รวม 176.54 ล้านลูกบาศก์เมตร

4.3) การบรรเทาปัญหาหมอกควันและไฟป่า ปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อบรรเทาปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน ดำเนินการโดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดเชียงใหม่ มีการปฏิบัติการช่วยเหลือในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก ลำปาง และจังหวัดเชียงใหม่ และปฏิบัติการฝนหลวงดับไฟป่าโดยใช้เฮลิคอปเตอร์ในพื้นที่ภาคเหนือ ดำเนินการระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2565 มีการขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

4.4) การยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ ระหว่างวันที่ 7 มีนาคม - 1 พฤษภาคม 2565 เป็นการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อบรรเทาและลดความเสียหายจากการเกิดพายุลูกเห็บในพื้นที่เกษตรกรรมและเขตชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 2 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ปฏิบัติการ 15 จังหวัด ได้แก่ พะเยา เชียงใหม่ พิชณุโลก ลำปาง นครสวรรค์ ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิจิตร เพชรบูรณ์ เลย ชัยภูมิ ลพบุรี กำแพงเพชร และจังหวัดกาฬสินธุ์ และหลังปฏิบัติการไม่มีรายงานลูกเห็บตกในพื้นที่เป้าหมาย



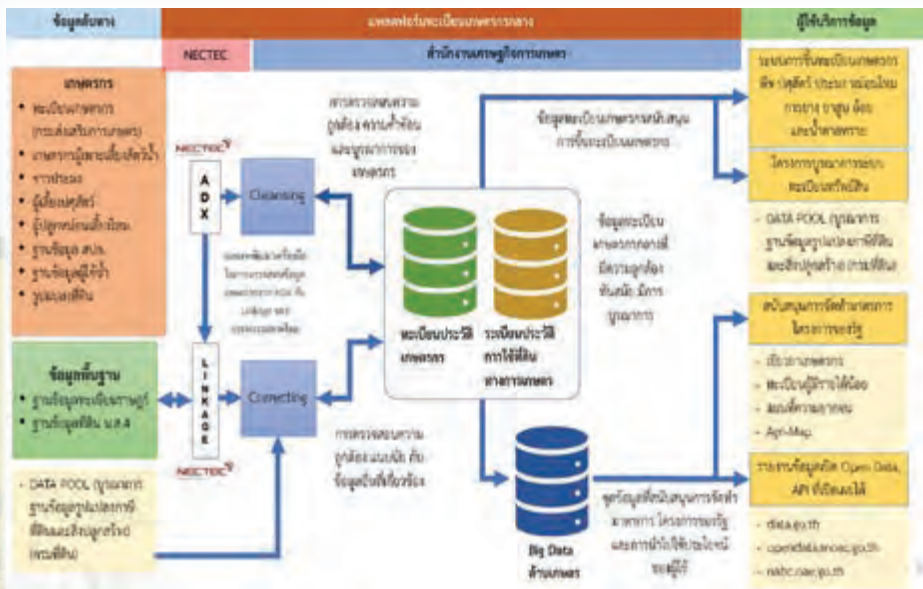
5.

ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บท : การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

ดำเนินงานภายใต้หลักการ “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ ได้อย่างตรงจุด โปร่งใส มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่าสากล รวดเร็ว ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ ตั้งแต่เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินกิจกรรมสนับสนุน ดังนี้

1) ดำเนินการสร้างเครื่องมือและแพลตฟอร์มกลาง โดยพัฒนาแพลตฟอร์มระบบทะเบียนเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมหม่อนไหม การยางแห่งประเทศไทย โดยในปี 2564 ได้มีการกำหนดรูปแบบและนิยามข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน โดยเป็นการจัดทำมาตรฐานข้อมูลบุคคลที่ใช้ในฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง เพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องสื่อสารและเข้าใจความหมายของข้อมูลตรงกัน จากผลสำเร็จดังกล่าว ในปี 2565 จึงได้ต่อยอดสู่การจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลางสินค้าเกษตรนำร่อง 3 สินค้า ได้แก่ ข้าว ไข่ และกุ้ง โดยกำหนดนิยามและระดับการจำแนกข้อมูลสินค้าแต่ละชนิด เพื่อให้สามารถใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการนำไปใช้กับสินค้าเกษตรที่มีอยู่ในฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง ซึ่งครอบคลุมทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง ระดับการจำแนกข้อมูลสินค้า เช่น ชนิด (Type) กลุ่มหรือลักษณะสินค้า (Group) ชื่อสินค้า (Name) สายพันธุ์ (Species) เป็นต้น โดยการกำหนดรหัสและรูปแบบที่ใช้ในแต่ละระดับให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในกรณีที่มีสินค้าเกษตรมีข้อมูลรายละเอียดมากกว่าสายพันธุ์ที่จัดเก็บ เช่น วิธีการปลูก/การเลี้ยง ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว/การให้ผลผลิต ฯลฯ ได้กำหนดให้แสดงรายละเอียดในตาราง Lookup เพื่อให้สามารถจัดการฐานข้อมูลเป็นระบบ และสะดวกต่อการใช้งาน นอกจากนี้การดำเนินงานยังได้พิจารณาให้ครอบคลุมถึงสินค้าเกษตรที่อาจมีข้อมูลการรับขึ้นทะเบียนในอนาคต รวมถึงความซ้ำซ้อนของข้อมูลสินค้าเกษตรที่มีมากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่จัดเก็บ จึงจำเป็นต้องจัดเก็บในฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้การจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลางสินค้าเกษตร จะเป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การบริหารจัดการฐานข้อมูล การสืบค้นและนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการนำไปใช้อ้างอิงที่เป็นมาตรฐานตามหลักสากล ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญสำหรับการพัฒนา Big Data ภาคการเกษตรของประเทศ





2) ดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งตลอดระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ตระหนักว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีส่วนร่วมที่สำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อผลักดันให้ระบบราชการเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น จึงได้ขอขอบคุณผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งร่วมยินดีกับผลสำเร็จของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้ร่วมกันปฏิรูประบบราชการในครั้งนี้ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าและผลการดำเนินการตามกรอบการปฏิรูปที่สำคัญ จัดทำและเผยแพร่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) “5 ปีปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2561 - 2565)” รวมทั้ง ผลงานที่สร้างความสำเร็จของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในช่วงระยะเวลา 5 ปีของแผนการปฏิรูปประเทศ (พ.ศ. 2561 - 2565) เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับบุคลากรทุกคนในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อย่างทั่วถึง

5 ปี ปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2561 - 2565)
ขอชื่นชมและขอบคุณกับผลงานที่สร้างความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงระบบราชการ

การปฏิรูประบบราชการ 4.0

- การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน** (Competitiveness) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระดับโลก และเชื่อมโยงกับ e-Service สนับสนุน AI Chatbot สนับสนุนด้านดิจิทัลในเขตภาคใต้ตอนล่าง
- การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ** (Service Quality) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชนและผู้ประกอบการ
- การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน** (Operational Efficiency) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ
- การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน** (Operational Efficiency) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ

การบริหารจัดการของรัฐบาลกรณีโควิด-19

ประเภทและกรอบการปฏิรูป	พัฒนาการของกรอบการปฏิรูป	พัฒนาการเชิงรุก
กรอบการปฏิรูปการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	กรอบการปฏิรูปการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ	กรอบการปฏิรูปการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
<ul style="list-style-type: none"> การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 	<ul style="list-style-type: none"> การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

การได้รับรางวัลเกียรติยศ โดย สำนักงาน ก.พ.ร.

ปี	รางวัล	หน่วยงาน
2561	รางวัลดีเด่น	กรมการปกครอง
2562	รางวัลดีเด่น	กรมการปกครอง
2563	รางวัลดีเด่น	กรมการปกครอง
2564	รางวัลดีเด่น	กรมการปกครอง

3) การออกกฎหมายและปรับปรุงกฎหมาย แบ่งเป็น

3.1) กฎหมายที่มีผลใช้บังคับใช้แล้ว 1 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติวิชาชีพสัตวบาล พ.ศ. 2565

3.2) ร่างกฎหมายที่หน่วยงานอยู่ระหว่างการร่างและรับฟังความคิดเห็น 6 ฉบับ ได้แก่

- (1) พระราชบัญญัติปาล์มและน้ำมันปาล์ม พ.ศ. เพื่อกำหนดให้มีมาตรการกำกับดูแลปาล์ม น้ำมันและอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- (2) ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. เพื่อกำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทยและการขึ้นทะเบียนช้างเพื่อป้องกันการนำช้างป่ามาสวมสิทธิเป็นช้างบ้าน





(3) ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่..) พ.ศ. เพื่อปรับปรุงการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ และให้เกษตรกรมีสิทธิได้รับที่ดินทำกินอย่างถูกต้องและเป็นธรรม (อยู่ระหว่างนำเสนอคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณาก่อนการเสนอคณะรัฐมนตรี)

(4) ร่างพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน และให้ท้องถิ่นและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน

(5) ร่างพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่) พ.ศ. แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมถึงการควบคุมพันธุ์เห็ด และสาหร่ายด้วย และปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจรับคืนพืชอนุกรมที่ส่งออกโดยไม่ถูกต้อง

(6) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ปรับปรุงกฎหมายใหม่ โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ การปรับปรุงว่าด้วยระยะเวลาการคุ้มครอง กำหนดมาตรฐานการคุ้มครองชั่วคราว ปรับปรุงแก้ไขขอบเขตและสิทธิในการปรับปรุงพันธุ์ การใช้ประโยชน์พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์ป่า การขึ้นทะเบียนชุมชน ปรับปรุงคณะกรรมการเพื่อความเหมาะสม

3.3] ร่างกฎหมายที่กระทรวงฯ ขอดอนหรือบทกวางร่าง 8 ฉบับ ได้แก่

- (1) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พ.ศ.
- (2) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการประมงแห่งชาติ พ.ศ.
- (3) ร่างพระราชบัญญัติสภาประมงแห่งชาติ พ.ศ.
- (4) ร่างพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่) พ.ศ.
- (5) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมยาง (ฉบับที่) พ.ศ.
- (6) ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.
- (7) ร่างพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. (ฉบับที่) พ.ศ.
- (8) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่) พ.ศ.

4] การปรับโครงสร้างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป็นการปรับปรุงบทบาทภารกิจ และโครงสร้างของส่วนราชการปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และวางรากฐานการทำงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รองรับความปกติใหม่ (New Normal) สอดรับกับเป้าหมายระยะยาว และแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขับเคลื่อนดำเนินการปรับปรุงบทบาทภารกิจ และโครงสร้างของส่วนราชการทั้งในระดับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนถ่ายโอนภารกิจและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565 และแนวโน้มปี 2566

การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรเป็นการติดตามสถานการณ์ด้านการเกษตร วิเคราะห์ข้อมูลและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประมาณการการเติบโตของภาคเกษตรในภาพรวมและรายสาขาการผลิต ได้แก่ สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ โดยจัดทำเป็นรายไตรมาสและรายปี เพื่อให้ทราบถึงทิศทางการเติบโตของภาคเกษตรและปัจจัยที่มีผลต่อภาคเกษตร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย การเตรียมมาตรการรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการทบทวนนโยบายและมาตรการด้านการเกษตร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565 และแนวโน้มปี 2566 ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปี 2564

โดยสาขาพืช สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 2.1 2.7 และ 2.0 ตามลำดับ ส่วนสาขาปศุสัตว์ และสาขาประมง หดตัวร้อยละ 3.0 และ 2.0 ตามลำดับ

ปัจจัยบวก

- ปริมาณน้ำฝนสะสมทั่วประเทศในช่วงครึ่งแรกของปี 2565 มากกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและในแหล่งน้ำตามธรรมชาติมากขึ้น เพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำประมง รวมถึงสภาพอากาศโดยทั่วไปที่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกและทำการผลิตได้มากขึ้น

- ราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดในช่วงปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี จูงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและมีการบำรุงดูแลรักษามากขึ้น

- การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐ และความร่วมมือของทุกภาคส่วนในด้านต่าง ๆ

- ▶ การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทั้งด้านการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิต การเฝ้าระวังโรคพืชและสัตว์ การบริหารจัดการน้ำและให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ การยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และบริหารจัดการสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงการขยายช่องทางการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตได้ต่อเนื่อง และมีช่องทางในการจำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น

▶ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ อาทิ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และ “คนละครึ่ง” ทำให้คนไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวและใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

▶ การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของโควิด-19 การเปิดประเทศ และเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัว ทำให้ผู้ประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ ภาคการท่องเที่ยวและบริการ ดำเนินกิจการได้เป็นปกติมากขึ้น ทำให้มีความต้องการสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

■ เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าปรับตัวดีขึ้นและความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าเกษตรของไทย ทำให้มีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ขยายตัวได้มากขึ้น

ปัจจัยลบ

■ ปรากฏการณ์ลานีญาที่มีกำลังแรงขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2565 รวมถึงอิทธิพลของลมมรสุมและพายุที่เข้ามาหลายระลอกในช่วงไตรมาส 3 โดยเฉพาะพายุ “โนรู” ที่พัดเข้าไทยโดยตรงในช่วงปลายเดือนกันยายน 2565 ทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากเกือบทั่วประเทศ ขณะที่ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติสะสมอยู่มาก ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ ซึ่งพื้นที่ทางการเกษตรและผลผลิตบางส่วนได้รับความเสียหาย

■ ราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นทั้งราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูงขึ้น

■ ความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของโรคสัตว์ภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เกษตรกรบางส่วนชะลอการเลี้ยง หรือลดปริมาณการเลี้ยงลง

■ ภาวะเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้นทั่วโลก ส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศลดลง

■ ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ ทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์หลายชนิดปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะปุ๋ยเคมี วัตถุดิบอาหารสัตว์ และน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยการผลิตหลักในการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของไทยเพิ่มสูงขึ้นด้วย

■ มาตรการ Zero-COVID ของจีน และการควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรที่เข้มงวด



แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0 - 3.0 โดยสาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 2.2 - 3.2 สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 3.0 - 4.0 สาขาประมง ขยายตัวร้อยละ 0.5 - 1.5 สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 2.5 - 3.5 และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 0.7 - 1.7 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

■ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีเพียงพอสำหรับการเกษตร

■ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐ ด้านการเกษตร ทั้งการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร การสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ การรวมกลุ่มในการผลิตและแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและตอบโจทย์ผู้บริโภค โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต การเพิ่มช่องทางให้เกษตรกรเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อการวางแผนการผลิต บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ และพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร





- แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2566 ที่คาดว่าจะขยายตัวได้มากขึ้น รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ต่อเนื่อง ช่วยสนับสนุนให้มีกิจกรรมการผลิต การเดินทางท่องเที่ยว และการบริโภคสินค้ามากขึ้น ทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

- ความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรของไทย ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 ยังมีปัจจัยเสี่ยงและสถานการณ์สำคัญที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ความแปรปรวนของสภาพอากาศและภัยธรรมชาติที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่และผลผลิตทางการเกษตร ราคาปัจจัยการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง การระบาดของโรคพืชและสัตว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภาวะเงินเฟ้อที่ยังมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว ความขัดแย้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ และความไม่แน่นอนของสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ที่อาจกลับมาระบาดเป็นวงกว้างอีกครั้ง

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	ปี 2565	ปี 2566
ภาคเกษตร	0.8	2.0 - 3.0
พืช	2.1	2.2 - 3.2
ปศุสัตว์	-3.0	3.0 - 4.0
ประมง	-2.0	0.5 - 1.5
บริการทางการเกษตร	2.7	2.5 - 3.5
ป่าไม้	2.0	0.7 - 1.7

ที่มา: กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2565)



ภาคผนวก

สถานที่ตั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

- **กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : Ministry of Agriculture and Cooperatives**
[http:// www.moac.go.th](http://www.moac.go.th)
- **สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ :**
Office of the Permanent Secretary Ministry of Agriculture and Cooperative
3 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์กลาง 0 2281 5955, 0 2281 5884 ■ [http:// www.opsmoac.go.th](http://www.opsmoac.go.th)
- **กรมการข้าว : Rice Department**
2177 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2561 3236, 0 2561 3056 ■ <http://www.ricethailand.go.th>
- **กรมชลประทาน : Royal Irrigation Department**
811 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2241 0020 ถึง 29 ■ โทรสาร 0 2243 0966 ■ <http://www.rid.go.th>
- **กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ : Cooperative Auditing Department**
12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0 2016 8888 ■ โทรสาร 0 2282 5881 ■ <http://www.cad.go.th>
- **กรมประมง : Department of Fisheries**
50 เกษตรกลาง ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2562 0600-15 ■ โทรสาร 0 2562 0564 ■ <http://www.fisheries.go.th>
- **กรมปศุสัตว์ : Department of Livestock Development**
69/1 ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2653 4444 ■ โทรสาร 0 2653 4908 ■ <http://www.dld.go.th>
- **กรมพัฒนาที่ดิน : Land Development Department**
2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2941 1968-85 ■ โทรสาร 0 2941 2227 ■ <http://www.ldd.go.th>
- **กรมฝนหลวงและการบินเกษตร : Department of Royal Rainmaking and Agricultural Aviation**
เลขที่ 2345 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2109 5100-18 ■ โทรสาร 0 2109 5144-5 ■ <https://www.royalrain.go.th>
- **กรมวิชาการเกษตร : Department of Agriculture**
50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0151-7, 0 2579 8531 ■ โทรสาร 0 2579 5248 ■ <http://www.doa.go.th>
- **กรมส่งเสริมการเกษตร : Department of Agriculture Extension**
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 0121 ■ โทรสาร 0 2579 3018 ■ <http://www.doae.go.th>

- **กรมส่งเสริมสหกรณ์ : Cooperative Promotion Department**
 12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
 โทรศัพท์ 0 2281 1900, 0 2281 3095 ■ โทรสาร 0 2282 6078 ■ <http://www.cpd.go.th>

- **กรมหม่อนไหม : The Queen Sirikit Department of Sericulture**
 2175 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0 2558 7924-6, 0 2558 7927 ■ <http://www.qsds.go.th>

- **สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : Agricultural Land Reform Office**
 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
 โทรศัพท์ 0 2282 9004 ■ โทรสาร 0 2281 0815 ■ <http://www.alro.go.th>

- **สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ :
 National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards**
 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0 2561 2277 ■ โทรสาร 0 2561 2096 ■ <http://www.acfs.go.th>

- **สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร : Office of Agricultural Economics**
 50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0 2940 5550-1 ■ โทรสาร 0 2940 7210 ■ <http://www.oae.go.th>

- **สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) :
 Highland Research and Development Institute [Public Organization]**
 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
 โทรศัพท์ 0 5332 8496-8 ■ โทรสาร 0 5332 8494 ■ <http://www.hrdi.or.th>

- **สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) :
 The Golden jubilee Museum of Agriculture Office [Public Organization]**
 หมู่ 13 ถนนพหลโยธิน หลักกิโลเมตรที่ 46-48 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
 โทรศัพท์ 0 2529 2212-13 ■ โทรสาร 0 2529 2214 ■ <http://www.wisdomking.or.th>

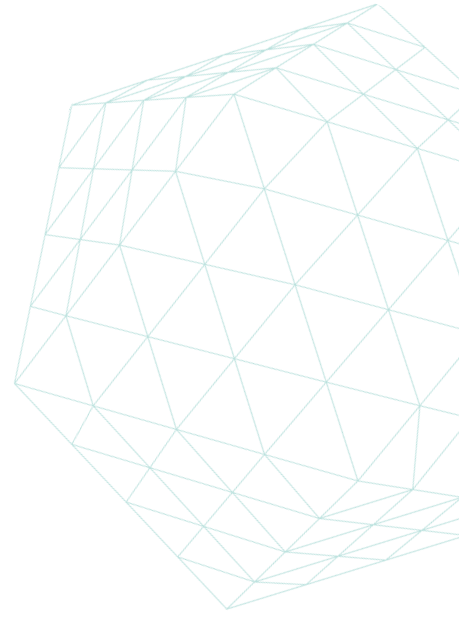
- **สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) :
 Agricultural Research Development Agency [Public Organization]**
 2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ■ <http://www.arda.or.th>

- **การยางแห่งประเทศไทย : Rubber Authority of Thailand**
 79 หมู่ 16 ตำบลช้างกลาง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 โทรศัพท์ 0 7549 1570-2 ■ โทรสาร 0 7549 1343 ■ <http://www.reothai.co.th>

- **องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร : Marketing Organization For Farmers**
 101 ถนนย่านพหลโยธิน แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0 2279 1186 ■ โทรสาร 0 2278 0139 ■ <http://www.mof.or.th>

- **องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย : Dairy Farming Promotion Organization of Thailand**
 เลขที่ 101 ถนนกำแพงเพชร แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
 โทรศัพท์ 0 2279 8611-3 ■ โทรสาร 0 2279 8603 ■ <http://www.dpo.go.th>

- **องค์การสะพานปลา : Fish Marketing Organization**
 149 ถนนเจริญกรุง 58 แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
 โทรศัพท์ 0 2111 7300 ■ โทรสาร 0 2211 5899 ■ <http://www.fishmarket.co.th>



รวบรวมและจัดทำโดย

**กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

